

IBERIALAIS-AMERIKKALAINEN SÄÄTIÖ SR

Toimintakertomus 2023

Iberialais-amerikkalainen säätiö

Suomen Madridin-instituutti

Toiminta Espanjassa, Portugalissa ja Latinalaisessa Amerikassa

Sisällys

<u>1. IBERIALAIS-AMERIKKALAINEN SÄÄTIÖ SR: SÄÄTIÖN ESITTELY</u>	2
<u>1.2 Säätiön hallitus ja pääsihteeri</u>	2
<u>1.3 Säätiön valtuuskunta</u>	3
<u>1.4 Kunniakomitea</u>	3
<u>1.5 Kunniajäsenet</u>	3
<u>1.6 Lähipiiritiedot</u>	5
<u>2. SUOMEN MADRIDIN-INSTITUUTTI</u>	5
<u>2.1 Henkilöstö</u>	5
<u>2.2 Toimitilat</u>	6
<u>2.3 Talous</u>	8
<u>2.4 Kulttuuritoiminta</u>	11
<u>2.5 Tieteellinen toiminta</u>	17
<u>2.6. Koulutuspalvelut ja koulutusyhteistyö</u>	17
<u>2.7 Instituutin julkaisutoiminta</u>	18
<u>2.8 Viestintä ja näkyvyys mediassa</u>	18
<u>2.9 Yhteistyötahot</u>	18
<u>3. BUENOS AIRES</u>	24
<u>LIITE 1. INSTITUUTIN TAPAHTUMAT VUONNA 2023</u>	25
<u>LIITE 2: MEDIANÄKYVYYS</u>	30

1. IBERIALAIS-AMERIKKALAINEN SÄÄTIÖ SR: SÄÄTIÖN ESITTELY

Iberialais-amerikkalaisen säätiön tarkoituksena on edistää espanjalais-portugalilaisen kulttuuripiirin ja Suomen välistä vuorovaikutusta sekä alueiden kulttuurin, taiteen, tieteen ja talouselämän molemminpuolista tuntemusta. Säätiö hallinnoi Suomen Madridin-instituuttia (*Instituto Iberoamericano de Finlandia*), joka tuottaa runsaasti sekä kulttuuriin että tieteeseen liittyvää ohjelmaa. Säätiön toiminta pohjautuu sen arvoille, jotka ovat: vastavuoroisuus, moniäänisyys, kokonaisvaltainen kestävyys ja vaikuttavuus.

Vuonna 2023 säätiölle laadittiin uusi strategia 2024–2030, jossa keskeisinä tavoitteina on panostaa vuorovaikutteisuuteen, laajempiin ja vaikuttavampiin tapahtumiin sekä pitkäaikaisempiin yhteistyömuotoihin ja toimia helposti lähestyttävänä yhteistyökumppanina, mahdollistajana ja tuottajana sekä toimia itse aloitteentekijänä.

Säätiön toiminnan pääpaino on perinteisesti ollut Espanjassa ja Portugalissa, ja vuodesta 2012 lähtien sen rinnalla on kehitetty ja ylläpidetty toimintaa myös Latinalaisessa Amerikassa. Instituutin toiminta-alueeksi onkin määritelty koko espanjan- ja portugalinkielinen maailma. Tällä kulttuurisesti ja taloudellisesti merkittävällä alueella asuu noin 800 miljoonaa ihmistä.

Vuoden 2023 toiminnassa keskityttiin Suomen Madridin-instituutin pääteemoihin Espanjassa, Portugalissa ja Latinalaisessa Amerikassa. Vuonna 2023 instituutilla oli asiahenkilö Portugalissa ja lisäksi kuusi asiahenkilöä viidessä Latinalaisen Amerikan maassa. Osa heistä hoiti tehtävänsä pandemian jälkeen Suomesta käsin. Asiahenkilöverkoston on tulossa muutoksia, ja sen tehtäviä ja asemaa uudistetaan.

Instituutin asemamaissa organisoiman toiminnan lisäksi säätiöllä oli omaa, lusohispaanisen kulttuurin edistämiseen liittyvää toimintaa Suomessa. Säätiö ja instituutti osallistuivat myös Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituuttien (SKTI ry) verkoston tapahtumiin Helsingissä ja etäyhteydellä.

1.2 Säätiön hallitus ja pääsihteeri

Vuonna 2023 Iberialais-amerikkalaisen säätiön hallitukseen kuuluivat seuraavat jäsenet

- Varatuomari Juha Korppi-Tommola (puheenjohtaja) 18.9.2023 asti
- Professori Heikki Pihlajamäki, Helsingin yliopisto (varapuheenjohtaja, toimi puheenjohtajana 19.9.-15.12.2023)
- Professori Jussi Pakkasvirta (puheenjohtaja 15.12.2023 alkaen)

- Euroopan ja Latinalaisen Amerikan aluejohtaja Aleksis Kajava, Vaisala
- Toimitusjohtaja Kari Korkman, Helsinki Design Week
- Professori Pirjo Kristiina Virtanen, Helsingin yliopisto
- Asiantuntija Jaana Mutanen, EDUFI
- Latinalaisen Amerikan ja Karibian yksikön päällikkö Lasse Keisalo, Ulkoministeriö
- Professori Eeva Sippola, Helsingin yliopisto
- Asiantuntija Saara Rautanen, viestintä- ja yhteiskuntasuhteet, Helsingin yliopisto
- Näyttelijä Elsa Saisio

Säätiön pääsihteerinä toimi 15.10.2023 asti FM Kaisa Mahlamäki ja 16.10.2023 alkaen FM Kajsa Ekroos.

Vuonna 2024 aloittava uusi johtaja Susana Nevado valittiin säätiön hallituksen kokouksessa 15.9.2023.

Hallitus kokoontui vuoden aikana seitsemän kertaa. Hallituksen jäsenille ei maksettu kokous- tai muita palkkioita hallitustyöskentelystä. Hallituksen puheenjohtaja Juha Korppi-Tommolalle maksettiin erillispalkkio liittyen selvitykseen, jonka säätiön hallitus tilasi Argentiinassa omistamansa kiinteistön myynnin valmistelua varten.

1.3 Säätiön valtuuskunta

Vuonna 2023 säätiön valtuuskuntaan kuuluivat seuraavat henkilöt:

- Presidentti Tarja Halonen
- George Berner (9.6.2023 asti)
- Gustav Djupsjöbacka
- Satu Ekman
- Pekka Heikkinen
- Antti Herlin
- Inger Hirvelä-López
- Kari Huhta
- Risto Ihamuotila
- Laura Jäntti
- Tapani Järvinen
- Markku Kanninen
- Tuula Karjalainen
- Harri Kettunen
- Riitta Kosonen
- Anne Lammila
- Tapio Leskinen
- Liisa Melo Abreu
- Ursula Ojanen
- Päivi Paappanen
- Alfonso Padilla
- Mikko Pyhälä
- Martti Pärssinen
- Helena Ranta
- Aleksi Siltala
- Pekka Tolonen
- Jussi Vanhanen
- Elina Vuola
- Sarri Vuorisalo-Tiitinen
- Carita Wallgren-Lindholm

1.4 Kunniakomitea

Säätiöllä on kunniakomitea (*Comité de Honor*), johon kuuluvat perulainen Nobel-palkittu kirjailija Mario Vargas Llosa ja chileläinen kirjailija Antonio Skarmeta. Aikaisemmin kunniakomiteaan ovat kuuluneet kirjailijat Camilo José Cela (1916–2002) Espanjasta ja Jorge Amado (1912–2001) Brasiliasta.

1.5 Kunniajäsenet

Säätiön kunniajäsenet ovat:

- Lehtori Erkki Reenpää
- Tietokirjailija Jyrki K. Talvitie
- Kirjankustantaja Erkki Vierikko
- Professori Risto Ihamuotila
- Professori Martti Pärssinen

1.6 Lähipiiritiedot

Lähipiirisuhteen luonne / Säätiölain 1 luvun 8§:ssä määritelty lähipiiriryhmä	Palkat	Kulukorvaukset	Avustukset	Korvaus tilintarkastuksesta	Yhteensä
Ryhmä 1 - Perustaja ja tämän tytäryhteisöt ja säätiöt	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Ryhmä 2 - Johto ja tilintarkastajat	0,00 €	7768,90 €	0,00 €	3614,60 €	11 383,50 €
Ryhmä 3 - Säätiön asiamies tai muu henkilö, joka osallistuu säätiön johtoon	74 815,58 €	3351,53 €	0,00 €	0,00 €	78 167,11 €
Ryhmä 4 - Edellisissä kohdissa tarkoitettujen ihmisten perheenjäsen	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €

2. SUOMEN MADRIDIN-INSTITUUTTI

2.1 Henkilöstö

Palkattu henkilöstö

Instituutissa oli neljä vakituista työntekijää: kokopäiväinen johtaja, kulttuurituottaja, osa-aikainen tiedotusvastaava sekä osa-aikainen talous- ja koulutusvastaava.

Instituutin johtaja oli MA Pauliina Ståhlberg, joka vastasi instituutin johtamisesta, varainkäytöstä hyväksytyn talousarvion puitteissa ja varainhankinnasta. Lisäksi hän vastasi asiahenkilöverkoston johtamisesta, instituutin toiminnasta sekä instituutin työstä Team Finland -verkostossa ja Euroopan kulttuuri-instituuttien (EUNIC) verkostossa, jonka presidenttinä hän toimi vuonna 2023. Hän johti instituuttia 1.1.2021 – 31.12.2023.

Kulttuurituottaja, FM Outi Kuoppala vastasi instituutin omissa tiloissa järjestettävistä tapahtumista ja näyttelyistä, yhteistyöhankkeista muualla Espanjassa ja Suomessa, Latinalaisen Amerikan projekteista, Portugalin ohjelman koordinoinnista, TelepART-ohjelmasta ja kulttuuriharjoittelijan (SKF) ohjauksesta. Lisäksi hän vastaa Oulu2026-yhteistyöstä, joka alkoi vuonna 2023 ja jatkuu ainakin vuoteen 2026.

Tiedotusvastaava, FM Luisa Gutiérrez Ruiz vastasi viestinnästä, mediaharjoittelijan ohjauksesta, EUNIC-verkoston yhteistyöstä, Klaus Haapaniemi & Co -näyttelyn järjestelyistä Madridin designmuseossa sekä kirjallisuushankkeiden koordinoinnista. Hän toimi myös EUNIC-verkoston koordinaattorina Suomen ollessa puheenjohtajana 2023. **Tasavallan presidentti Sauli Niinistö on myöntänyt Suomen Madridin-insituutin tiedottajalle ja kirjallisuudenkääntäjälle Luisa Gutiérrez Ruizille Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan kunniamerkin pitkästä työstään suomalaisen kirjallisuuden hyväksi.**

KM Anna Lipasti toimi osa-aikaisena taloushallinnon vastaavana ja koulutusohjelmien koordinaattorina. Hän vastasi myös edellisvuosien tapaan arkkitehtuurifestivaali Concéntrica. Lisäksi hän hoiti instituutin juoksevia asioita, vuokra- ja lupa-asioita, tarjouspyyntöjä sekä erikoisjärjestelyjä.

Koulutus ja työhyvinvointi

Reiluus ja joustavuus ovat arvoja, joita heijastimme työntekoon. Joustavat työajat ja etätyömahdollisuus edistävät työhyvinvointia ja tehokkuutta ja instituutin työntekijät olivatkin hyvin vähän sairaina vuonna 2023. Lisäksi työtehokkuus oli erinomaista ajasta ja paikasta riippumatta. Kehityskeskusteluissa ei ilmennyt suuria epäkohtia, ja työntekijöiden ja harjoittelijoiden toiveita työn sisällöistä ja työajoista pyrittiin ottamaan huomioon. Joitakin työyhteisön sisäisiä haasteita ilmeni vuoden aikana, mutta niistä selvittiin keskustelemalla ja työilmapiiri koettiin enimmäkseen hyväksi. Vuosittainen työhyvinvointikysely ilmensi tyytyväisyyttä ja motivaatiota työtä kohtaan.

Instituutin ohjeistukseen harjoittelijoille täydennettiin mitä tehdä, jos kohtaa häirintää, kiusaamista tai epäasiallista käytöstä. Instituutin johtajan työhyvinvointi parani huomattavasti säätiön pitkäaikaisen hallituksen puheenjohtajan erottua tehtävästään syyskuussa 2023 ja varapuheenjohtajan ottaessa ohjat. Instituutin galleria on katutasossa ja avoin yleisölle, joten henkilökunnan turvallisuudesta ja turvallisuuden tunteesta täytyy huolehtia ja keinoja siihen tulee kehittää edelleen. Työergonomian ja tilojen viihtyisyyden parantamiseksi voidaan myös tehdä jatkossa enemmän, kun tilojen erilaiset ja vaihtelevat käyttötavat alkavat vakiintua vuoden 2022 muuton jälkeen.

Instituutin henkilökunta on osaavaa, motivoitunutta ja pyrkii kehittymään työssään. Kulttuurituottaja Outi Kuoppala kouluttautui runsaasti vuonna 2023. Hän suoritti HUMAK:in COSM3-kurssin (Cultural management & Dimensions of Sustainability: Environmental, Social & Economic). Lisäksi Oulu2026 järjesti koulutuksia mm. yhdenvertaisuudesta ja kestävästä kulttuurituottamisesta, joihin Kuoppala osallistui aktiivisesti. Johtaja Ståhlberg osallistui SKTI:n järjestämään Theory of Change muutosjohtamisen etäkurssille. SKTI myös järjesti harjoittelunohjauskurssin, johon osallistuivat Gutiérrez, Kuoppala ja Ståhlberg. Myös Together Again -hanke järjesti koulutuksia ekologisista tuotantotavoista, joihin Kuoppala ja Ståhlberg osallistuivat.

Harjoittelijat

Harjoittelijoiden tuomat lisähenkilöstöresurssit ovat tärkeä osa instituutin käytännön toimintaa. Harjoittelijat tulivat EDUFIn ja Svenska Kulturfondenin kautta. Instituutti ei rahoittanut harjoitteluita, vaan EDUFI tuki lyhyempiä ja SKF pidempää harjoittelua apurahoilla. Harjoittelijat osallistuivat instituutin tapahtumien järjestämiseen sekä asiakaspalvelutehtäviin. Harjoittelun aikana on tavoitteena, että he sekä oppivat työssä että verkostoituvat, varsinkin muiden EUNIC-harjoittelijoiden kanssa. Kiitämme harjoittelijoita suuresti työpanoksestaan!

Vuonna 2023 Suomen Madridin-instituutissa työskenteli kolme harjoittelijaa:

Nimi: Alva Sarkola

Harjoittelun ajankohta: 9.1. - 22.12.2023

Tehtäväalue: Viestintäassistentti

Nimi: Walle Kiikeri

Harjoittelun ajankohta: 16.1.- 16.7.2023

Tehtäväalue: Kulttuuriassistentti

Nimi: Kerttu Pakkasvirta

Harjoittelun ajankohta: 28.8. - 22.12.2023

Tehtäväalue: Kulttuuriassistentti

Edustajaverkosto

Vuonna 2023 säätiön hallitus pohti asiahenkilöverkoston tilannetta, sillä moni on jäänyt Suomeen pandemian jälkeen. Asiaa tullaan käsittelemään strategisella tasolla Säätiössä vuonna 2024. Asiahenkilöt tuntevat hyvin sekä suomalaista että kohdemaan kulttuuria, kieliä ja yhteiskuntia, ja heillä on laajat alueelliset verkostot. Asiahenkilöt työllistyvät ja saavat palkkiota projektikohtaisesti silloin, kun he koordinoivat alueellaan jotain hanketta.

Instituutilla oli asiahenkilöitä vuonna 2023 seuraavissa maissa Latinalaisessa Amerikassa ja Portugalissa:

- Portugali: kulttuurituottaja Carmo Laginha
- Brasilia: Hanna Helstelä ja Pasi Loman
- Kolumbia: Netta Varga (Suomessa)
- Kuuba: Riitta Mäki (Suomessa, instituutilla ei toimintaa Kuubassa)
- Meksiko: Marja Salaspuro (Suomessa)
- Uruguay: Tarja Laaksonen (jäi eläkkeelle Unelmien kenttä -tapahtuman jälkeen 5/2023)
- Argentiina: tuottaja Jali Wahlsten, epävirallinen asiahenkilö

Vuoden lopulla Netta Varga, Marja Salaspuro ja Riitta Mäki luopuivat tehtävästä, sillä he eivät enää asu asemamaissaan. Myös Hanna Helstelä luopui tehtävästään, Pasi Lomanin jatkaessa Brasiliassa.

Tarja Laaksonen teki erityisen suuren työn koordinoidessaan instituutin vuoden suurinta projektia, taiteilija Sophia Ehrnroothin yhteisötaideteosta ”Unelmien kenttää” Montevideossa. Hän jäi tapahtuman jälkeen eläkkeelle toukokuussa. Argentiinassa ei ollut varsinaista asiahenkilöä, mutta entinen asiahenkilö, tuottaja Jali Wahlsten tuotti aktiivisesti elokuvafestivaalia, joka kiersi Latinalaista Amerikkaa menestyksekkäästi vuoden aikana. Yhteistyö Jali Wahlstenin kanssa Argentiinassa jatkuu.

Tarja Laaksonen, Pasi Loman, Jali Wahlsten ja Carmo Laginha myös edustivat instituuttia asemamaansa Team Finland -verkostossa jatkaen tiivistä yhteistyötä Suomen suurlähetystöjen kanssa. Säätiön pitkän aikavälin strategisena tavoitteena on ollut integroida heidät kiinteäksi osaksi Team Finland -työtä. Suomen edustustoverkoston yhdistäminen instituutin kulttuurituotannon osaamiseen on moninkertaistanut kulttuuriviennin resurssit kohdemaihin. Ohjelmat suunnitellaan yhdessä instituutin johtajan ja tuottajan kanssa, mutta projektien paikallisesta koordinoinnista vastaavat pääasiassa asiahenkilöt, usein yhteistyössä paikallisen suurlähetystön kanssa. He hoitavat myös paikalliset mediayhteydet ja toimittavat tiedotusmateriaalia instituutille. Portugalin asiahenkilö myös vastaa instituutin tiedotusmateriaalin kääntämisestä portugaliksi.

Asiahenkilöt toimivat instituutin johtajan alaisuudessa ja kulttuurituottajan koordinoimana. Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituuttien jäsenistä Suomen Madridin-instituutti on ensimmäinen, joka on kokeillut asiahenkilöverkostoa. Instituutin kokemusta aiheesta voidaan hyödyntää muiden laajan toiminta-alueen omaavien instituuttien suunnitellessa vastaavaa toimintaa vaikkakin koko asiahenkilöverkostostrategiaa mietitään uusiksi lähitulevaisuudessa.

2.2 Toimitilat

Instituutti muutti vuonna 2022 uusiin tiloihin, jotka sijaitsevat Madridin Barrio de las Letrasin kulttuurikaupunginosassa. Katutasossa sijaitsevat galleria- ja toimistotilat ovat saaneet kiitosta valoisuudestaan ja saavutettavuudestaan. Toimisto on avotila, joten luottamukselliset keskustelut, kuten kehityskeskustelut käytiin kahviloissa tai kävellen, ja suurta keskittymistä vaativat kirjalliset työt voitiin myös tehdä kotoa. Joustavat työajat ja etätyömahdollisuus edistävät työhyvinvointia ja tehokkuutta. Koska osallistujat ovat yleensä monessa maassa, suurin osa kokouksista pidettiin etänä.

Instituutti sai OKM:n erityisavustusta 15 000 euroa vuoden 2022 lopulla säätiön Argentiinan kiinteistön myymiseksi ja instituutin leasing-kalusteiden maksamiseksi sekä tilojen ekologisuuden ja saavutettavuuden edistämiseksi vuonna 2023. Erityisavustuksen käyttöä jatketaan vuonna 2024, sillä toimistoa ja galleriaa kehitetään yhä, ja Argentiinan kiinteistön asioita selvitetään edelleen.

Instituutilla on myös toimipiste Madridin Complutense-yliopiston filologisen tiedekunnan rakennuksessa. Järjestely liittyy Helsingin ja Complutensen yliopistojen väliseen yhteistyösopimukseen. Toimistotilaa käytetään infopisteenä ja tutkijatilana. Yliopistolla sijaitseva työhuone on tarkoitettu Suomesta vieraileville tutkijoille, gradun tekijöille ja muille akateemista työtä tekeville. Työhuonetta käyttävä tulee myös huolehti siitä, että halukkaat voivat saada tietoa opiskelumahdollisuuksista Suomessa. Vuonna 2023 tutkijahuonetta käytettiin vain kevätlukukauden ajan, sillä syyslukukaudelle valittu joutui jäämään pois. Käytäntöjä on uudistettu

pandemian, informaatiopisteen tarpeettomuuden ja etätyömahdollisuuksien tuomien haasteiden ja mahdollisuuksien mukaan, mutta uudistamista tulee jatkaa.

Suomalais-espanjalaisen kauppakamarin postiosoite on instituutin tiloissa. Kauppakamarin läsnäolo instituutissa vahvistaa Team Finland -toimintaa ja yhteistoimintaa elinkeinoelämän kanssa. Kauppakamarilla oli 2023 omat haasteensa, jolloin rahallinen tuki instituutille väheni. Instituutin tiloja voidaan myös käyttää yhteistyökumppaneiden tilaisuuksiin.

Instituutilla oli lisäksi vuokrattu tila osoitteessa Calle de Principe de Vergara 85, 3 dir, 28006 Madrid, jota käytetään instituutin työ-, vastaanotto- ja edustustiloina sekä instituutin johtajan asuntona ja taiteilijaresidenssinä. Siellä asuivat mm. professori Martti Pärssinen ja valokuvataiteilija Elina Brotherus. Sitä myös vuokrattiin ulkopuolisille mahdollisuuksien mukaan. Lisäksi siellä majoittui toimittajia, instituuttijohtajia sekä muita luovan alan työntekijöitä.

2.3 Talous

Vuonna 2023 Instituuttia ylläpitävä Iberialais-amerikkalainen säätiö sai suurimman osan tuloistaan perusrahoituksena Suomen opetus- ja kulttuuriministeriöltä (OKM) kuten tavallista. Vuonna 2023 OKM:n yleisavustus oli 365 000 euroa (2022: 350 000, 2021: 375 000). Avustuksella katettiin säätiön ja instituutin kiinteitä kuluja (mm. henkilöstö- ja kiinteistökulut ja vakuutukset), sekä ohjelmatoimintaa Espanjassa, Portugalissa ja Latinalaisessa Amerikassa.

Säätiön ja instituutin yhteiskulut olivat 369 747 euroa (vuonna 2022: 383 588, 2021: 375 275). Tulos oli 4747 euroa alijäämäinen.

Kulttuuritoiminnan menot olivat yhteensä 95 569 euroa (vuonna 2022: 91 895, vuonna 2021: 82 794, vuonna 2020: 36 679). Kulttuuritoiminnan tuotot olivat 41 296 (vuonna 2022: 38 982), nämä olivat enimmäkseen avustuksia suomalaisilta säätiöiltä. Tieteellisen toiminnan menot olivat 2421 euroa (vuonna 2022: 1 580, 2021: 5 538, vuonna 2020: 0). Lisäksi 2023 instituutti teki yhteistyötä mm. Suomi-koulun ja Suomalais-espanjalaisen kauppakamarin kanssa: yritys yhteistyötuotto oli 4239 euroa.

Monet yritykset, museot, organisaatiot ja yhteisöt ovat tukeneet instituutin toimintaa ja tapahtumien järjestämistä. Tämä *in kind* tulo ei näy kirjanpidossa. Varsinkin Suomen Madridin-suurlähetystön *in-kind* tuki on ollut tärkeää monissa tapahtumissa ja yhteistyö on ollut tiivistä.

Pari vuotta valmisteltu "Unelmien kenttä" -yhteisötaidehanke Uruguayssa oli esimerkki siitä, miten varainhankinta ja paikallinen yhteistyö voi parhaimmillaan onnistua. Taiteilija Sophia Ehrnoothin yhteisöllisen teoksen rahoitukseen osallistuivat Suomesta Frame ja SKF. Instituutti tuki hanketta melko vähäisin varoin, mutta sitäkin suuremmalla aikapanostuksella. Montevideolainen tuotantoyhtiö Tinker ja asiahenkilö Tarja Laaksonen saivat kerättyä sponsorituloja Uruguayssa yli 18 000 euroa. Hjelt Foundationin ja Playartin tuki meni suoraan hankkeen kuluihin Uruguayssa. Nämä summat eivät näy instituutin kirjanpidossa, sillä raha liikkui

Uruguayssa käymättä instituutin tileillä. Monien yhteistyökumppanien, kuten Ahtisaaren CMI:n ja Uruguayn urheiluministeriön tuki oli myös in-kind; äärettömän tärkeää mutta tilinpäätöksessä näkymätöntä.

Instituutin projektit saivat tukea monilta eri säätiöltä vuonna 2023. Suomen kulttuurirahaston parivuotinen tuki instituuttiverkoston yhteiselle Together Again-hankkeelle oli euromääräisesti suurin. Wihurin- ja Kordelinin säätiöiden rahoittamat TelepART taide- ja tiede-ohjelmat jatkuivat vuonna 2023. Lisäksi Espanjan Visit Finlandin tuki Klaus Haapaniemen design-näyttelyä.

Instituutin omistamien, myynnissä olevien kirjojen kokonaisarvoksi arvioitiin 9457 euroa. Instituutin kirjamyynti jatkui hiljaisena vuonna 2023, ja sitä oli vajaa 200 euroa. Tieteellisten kirjojen arvo ei ole mitattavissa vain euroina, vaan tieteellisten tekstien tulee olla tutkijoiden ja yliopistojen saatavilla.

Kokeilimme suomalaista designia myyvän pop-up-kaupan pitoa alkuvuodesta, mutta se ei ollut kannattavaa. Pop-up-kauppaa yleisöpalveluna voi vielä kokeilla tulevaisuudessa, kunhan Suomen ja Espanjan väliset ALV-rekisteröintiasiat saadaan kuntoon.

Instituutti sai vuoden 2022 lopulla OKM:n erityisavusta 15 000 euroa säätiön Argentiinan kiinteistön myynnin valmistelua varten, instituutin kalusteiden maksamiseksi sekä tilojen viihtyvyyden ja saavutettavuuden edistämiseksi vuonna 2023. Kahvilatoiminnan, joka loppui jo ennen pandemiaa alkuvuodesta 2020, suomalaiset leasing-kalusteet olivat edelleen instituutin käytössä ja riesana. Erityisavustuksen käytölle saatiin jatkoaikaa 30.6.2024 asti.

Tulevaisuus

Instituutti onnistui apurahahakemuksissaan erittäin hyvin vuonna 2023. Suuret pARTir- ja Oulu2026 hankkeet tuovat huomattavia rahallisia resursseja instituutille vuosina 2024–2026 ja tarvitsevat osaavaa henkilöstöä hallinnoimaan hankkeita instituutin puolelta.

Uuden kumppanin Oulu2026:n eli Oulun kulttuuripääkaupungin ja instituutin yhteishankkeen suunnittelu alkoi vuonna 2023. Yhteistyötä tehdään ja tukea saadaan vuosina 2023–2026. Projekti huipentuu Oulun kulttuuripääkaupunkivuoteen vuonna 2026. Pitkäaikainen kumppanuus ja suuri taloudellinen tuki yhteistyölle tulee mahdollistamaan taiteilijavaihtoja, residenssejä ja näyttelyitä Oulun ja Madridin seuduilla.

SKTI:n hallinnoima pARTir-hanke sai myönteisen tukipäätöksen SKR:lta, tuoden vuosille 2024–2025 merkittävää tukea taiteilijoiden kansainvälistämishjelmaan. Myös vuosia jatkunut TelepART- esittävien taiteilijoiden liikkuvuushanke jatkuu Wihurin säätiön tuella 2024.

Instituutti ja madridilainen Factum Foundation for the Digital Preservation of Cultural Heritage - säätiö solmivat aiesopimuksen koskien USA:sta tulevia lahjoitusvaroja Professori Martti Pärssisen pitkäaikaiselle Amazonian tutkimushankkeelle. Varat siirtynevät hankkeen käyttöön vuoden 2024 alussa.

Tulevaisuuden näkymät ovat vakaat, mutta OKM:n pitkäaikainen ja leikkaamaton tuki on pohjana instituutin toiminnan vakauden ja vaikuttavuuden varmistamiseksi.

2.4 Kulttuuritoiminta

Instituutti pyrkii pitkäaikaiseen vaikuttamiseen ja luottamukselliseen ja reiluun yhteistyöhön taiteilijoiden ja kumppaneidensa sekä paikallisten yhteisöjen kanssa. Vuonna 2023 jatkoimme yhteisöllisen, sosiaalisesti kestävä ja osallistamiseen kannustavan taiteen tukemista.

Vuonna 2023 instituutti järjesti tai tuki yhteensä 81 projektia tai tapahtumaa. Kulttuuritapahtumia oli maittain seuraavasti: 48 Espanjassa, 11 Suomessa, 16 Latinalaisessa Amerikassa ja 6 Portugalissa. Latinalaisessa Amerikassa 5 tapahtumaa liittyivät *Desde Finlandia con Amor / Rakkaudella Suomesta* -elokuvasarjaan. Kaikki hankkeet toteutuivat fyysisinä tapahtumina, ja muutama niistä pystyi osallistumaan myös virtuaalisesti. Arvioimme, että instituutin hankkeisiin osallistui tai tutustui jollain tapaa 258 500 ihmistä. Eniten kävijöitä oli Uwa Iduozen näyttelyssä Portossa Sao benton metroasemalla ja Madridin kirjamesseilla, mutta näistä laskemme vain murto-osan.

Esimerkkeinä yhteisöllisestä ja sosiaalisesti kestävästä taiteesta mainittakoon suomalais-nigerialaisen valokuvaaja Uwa Iduozen pitkä projekti portugalilaisten lasten kanssa vuonna 2022, jonka valokuvalliset tuotokset olivat kesällä 2023 näyttelyssä Portossa, Madridissa ja Helsingissä. Toinen esimerkki yhteisön osallistamisesta oli Sophia Ehrnroothin ”Unelmien kenttä”- taideinstallaatio Uruguayssa, johon osallistui 2200 lasta ja nuorta. Hankkeessa oli olennainen moniviikkoinen koulutuksellinen yhteistyö uruguaylaisten ministeriöiden ja koulujen sekä suomalaisen CMI:n välillä. Vuoden 2023 lopussa Ehrnroothin ”Unelmien kenttä” -taidenäyttely oli instituutin galleriassa, ja siellä sai ensi-iltansa myös hänen uusin teoksensa, joka pohjautui uruguaylaisten koululaisten kanssa tehtyyn yhteistyöhön.

Olemme luotettavia ja pitkäaikaisia kumppaneita taiteilijoille. Kehityskaaret ovat pitkiä: valokuvaaja Tuomo Manninen palasi Madridiin kuvaamaan ryhmiä tultuaan esitellyksi espanjalaiselle yleisölle PHotoESPAÑAn näyttelymme myötä 2022, jolloin hän myös löysi espanjalaisen kuraattorin. Madridilaisista ryhmistä otetut kuvat tulevat näytille Suomen Valokuvataiteen museoon 2024 ja myöhemmin Espanjaan.

Instituutti tuki taiteilijayhteisö Arcaican taiteilijoita residensseissä Suomessa, Perussa ja Grönlannissa vuonna 2022. Syksyllä 2023 instituutin galleriassa esiteltiin näitä kuuden eri maista olevien taiteilijoiden teoksia, jotka syntyivät residenssien innoittamina. Teokset jatkavat kiertoaan pohjoismaissa. Samoin kevättalvella 2023 espanjalainen valokuvaaja Jon Cazenave oli kuukauden residenssissä Kilpisjärven tutkimusasemalla instituutin ja suomalaisen Bioart Societyn tukemana. Lapissa syntynyt taidenäyttely nähdään instituutin galleriassa vuoden 2024 alussa.

Taide kiertää espanjan-, portugalin-, ja suomenkielistä maailmaa instituutin avulla. Esimerkiksi suomalaisen elokuvan festivaali *Desde Finlandia con Amor* jatkoi suosittua kiertuettaan viidessä maassa ympäri Latinalaista Amerikkaa. Myös suomalaisen taiteilijan Landys Roimolan residenssi ja kaksi menestynyttä taidenäyttelyä Kolumbiassa alkuvuodesta 2023 saivat heti jatkoa syksyllä 2023 Suomessa HAA-galleriassa ja tulevana vuosina instituutin galleriassa.

Suurin näyttely Espanjassa 2022–23 oli suunnittelija Klaus Haapaniemi & Co:n Museo Nacional de Artes Decorativasissa eli Espanjan kansallisessa designmuseossa, joka avattiin jo 2022, ja joka jatkui tammikuun 2023 loppuun asti. Näyttely sai erinomaisen vastaanoton, ja siellä kävi lähes 20 000 kävijää. Sen yhteydessä järjestettiin myös työpajoja ja ryhmävierailuja.

Instituutti oli EUNIC Madridin vetäjä eli presidentti, joten instituutin johtaja Ståhlberg edusti eurooppalaisia kulttuuriorganisaatioita monessa mediassa ja tapahtumassa 2023. Instituutti myös osallistui ensimmäistä kertaa Segovian Eurooppalaisen elokuvan festivaalille osana EUNIC-kollektiivia, jonka tiimoilta Ståhlberg kävi sekä paneelikeskusteluissa että luennoimassa Segovian yliopistossa. Toinen EUNIC-avaus oli osallistuminen Madridin Pride-elokuvafestivaalille, joka taas aloitti instituutin Tom of Finland -näyttelyn suunnittelemisen vuodelle 2024. Instituutti osallistui jälleen myös Madridin suosituille kirjamesuille kirjoin, vierailijoin ja keskusteluihin osana EUNIC, Pohjoismaista ja EU-yhteistyötä.

Kulttuuritoiminnan päätapahtuma Madridin ulkopuolella oli jälleen Logroñossa järjestettävä arkkitehtuurifestivaali Concéntrico, jonka kävijämäärä oli yli 28 000. Suomalainen arkkitehtuurikollektiivi HRS (Jenni Reuter, Saija Hollmén ja Helena Sandman) toteutti paikkasidonnaisen installaation, jossa he suunnittelivat Logroñon keskeiseen puistoon upeita design-linnunpönttöjä yhdessä paikallisten ornitologien kanssa. Lisäksi puistossa järjestettiin keskusteluja, ja läheinen peruskoulu käytti linnunpönttöjä ja arkkitehtien tapaamisia opetuksessaan.

Portugalissa instituutti osallistui entiseen tapaan EUNIC Portugalin tapahtumiin ja tuotti sarjakuvanäyttelyn Tinta nos Nervos -galleriaan.

Suomessa instituutti jatkoi pitkäaikaista yhteistyötä Kolibrí- ja Cinemaissí-festivaalien kanssa. Instituutti myös tuki Iberofest-festivaalia, jonka yhteydessä järjestettiin pienimuotoisia tapahtumia Tampereella syyskuussa 2023. Uusi yhteistyökumppani Suomessa oli Bioart Society, jonka kanssa Instituutti tuki valokuvaaja Jon Cazenaven residenssiä lumisella Kilpisjärven tutkimusasemalla. Cazenaven teokset nähdään näyttelyssä instituutilla 2024.

Instituutti oli yhä mukana TelepART-ohjelmassa, ja useampi esiintyvä taiteilija ja tieteentekijä matkusti Wihurin ja Kordelinin säätiöiden tuen turvin vuonna 2023. Instituutti jatkaa yhteistyötä muiden Suomen instituuttien kanssa tiiviisti myös pARTir-ohjelman puitteissa vuosina 2024–2025, johon haettiin ja saatiin OKM:n tukea 2023.

Vuonna 2023solmittiin myös uusia pitkäaikaisia kumppanuuksia. Instituutin ehdotus valittiin osaksi Oulu2026-ohjelmaa joka tarkoittaa myös taloudellista tukea Oulu2026:lta neljälle vuodelle. Instituutin kulttuurituottaja Outi Kuoppala, madridilainen taidekollektiivi Hug Culture ja oululaiset kumppanit suunnittelevat yhteistyötä, näyttelyitä ja taiteilijavaihtoa vuosille 2024–2026.

Toinen uusi kumppani, jonka kanssa yhteistyö jatkuu tulevina vuosina, on madridilainen Factum Foundation, joka on ostanut Alvar Aallon siilo-rakennuksen Oulussa. Kesällä 2023 instituutissa streamattiin täydelle gallerialle upea tanssiesitys siilolta, jossa oululainen Huutajat-kuoro ja sevillalainen flamencotanssija Israel Galván esiintyivät tuhatpäiselle yleisölle Oulussa. Instituutin, Factum Foundationin ja Oulu2026:n yhteistyö jatkuu ainakin vuodelle 2026.

Madridin ARCO-taidemessujen aikana instituutissa esiteltiin Galerie Forsblomin taiteilijan Sami Lukkarisen teoksia, jotka on luotu AI:n avustuksella. Näyttelyn aikana galleriassa oli Demos Helsingin kanssa keskusteluja huipputieteilijöiden ja -tekijöiden kanssa tekoälystä, taiteesta ja yhteiskunnasta. Onnistunutta yhteistyötä Galerie Forsblomin jatketaan Kim Simonssonin näyttelyllä keväällä 2024.

Listaus kaikista vuoden 2023 tapahtumista (liite 1)

Toiminta Espanjassa

Espanjassa instituutti panosti strategiansa mukaisesti etenkin valokuvataiteeseen ja arkkitehtuuriin paikallisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Instituutin galleriatilassa järjestettiin hyvin erilaisia laadukkaita taidenäyttelyitä Elina Brotheruksen valokuvataiteesta aina Arcaica-taidekollektiivin monimediateoksiin.

Pitkäkestoisin näyttely omassa galleriassa oli valokuvaaja Uwa Iduozeen näyttely, joka syntyi instituuttien yhteisen Together Again -hankkeen seurauksena. "Not Yet, but I Like Painting" -näyttely oli ensin esillä Portossa metroasemalla osana Porton valokuvataiteen biennaalia, sitten Madridissa instituutin galleriassa osana PHotoESPAÑA-festivaalia koko kesän, ja sitten vielä Helsingissä. Avajaisten yhteydessä pidettiin kaksi verkostoitumistilaisuutta medialle ja taidemaailman edustajille.

Merkittävin kulttuuritapahtuma muualla Espanjassa oli edellisvuosien tapaan puuarkkitehtuurifestivaali Concéntrico Logroñossa, La Riojassa, 27.4.–2.5. Instituutti osallistui festivaalille jo kuudetta kertaa tuomalla sinne arkkitehtikollektiivit HRS eli Saija Hollmén, Jenni Reuter ja Helena Sandman installaation Bird Houses, joka korostaa luonnon läsnäoloa kaupungin keskustassa. Design-linnunpöntöt jäivät Logroñon keskustan Glorieta del Doctor Zubia -puistoon. Paikallinen peruskoulu käyttää yhdessä ornitologien kanssa suunniteltuja linnunpönttöjä, opetussuunnitelmassaan.

Tärkein tieteellinen tapahtuma oli 3.5. Barcelonan Autònoma- ja Helsingin yliopiston Pirjo Kristiina Virtasen järjestämä konferenssi Amazonista ja Arktisesta alueesta "Alkuperäiskansojen tulevaisuuskuvat / Indigenous Futures Imagined", johon osallistui viisi johtavaa asiantuntijaa.

Heidi Strengellin "Buscando un hogar para siempre" -näyttely oli instituutin galleriassa vuodenvaihteen yli. Yleisön rakastama näyttely siirtyi Málagaan Ateneo-museoon, jossa se myös löysi paljon katsojia.

Sen jälkeen instituutin galleriassa esitettiin pitkäaikaisen yhteistyökumppani HUG-kollektiivin 10-vuotisnäyttely. Secto Designin puiset design-lamput täyttivät instituutin gallerian alkukeväästä. Kun instituutti muutti vuonna 2022, Secto Design antoi valaisimiaan instituuttiin näkyvyyttä vastaan. Vuonna 2023 Secto Design esitteli valaisinsuunnitteluaan sisustusalan ammattilaisille ja kuluttajille parin viikon ajan.

Keväällä gallerian täytti värikäs Tatu Vuolteenahon "Rainbow Magic" -näyttely, joka toi instituutille uutta LGBTQ+-kävijäkuntaa. Musiikintäytteisiin avajaisiin saatiin suomalainen sponsorikin, ja näyttely sai mediahuomiota Suomessa.

Uwa Iduozeen "Not Yet, but I Like Painting" - näyttely, joka oli osa Together Again-hankkeen neljän näyttelyn sarjaa, oli koko kesän instituutin galleriassa osana suosittua PHotoESPAÑA-festivaalia.

PHotoESPAÑA-festivaalin jälkeen gallerian syyskauden avasi Elina Brotheruksen kaksoisnäyttely, joka oli esillä sekä instituutissa että hänen galleristinsa Juan Curton Camara Oscura -galleriassa. Näyttely sai kritikoilta hyvää palautetta ja hienosti näkyvyyttä paikallisessa mediassa.

Instituutti tuli vuonna 2022 taiteilijakollektiivi Arcaica ry:n taiteilijoita viidessä residenssissä Suomessa, Perussa ja Grönlannissa. Vuonna 2023 jatkoimme yhteistyötä Arcaican kanssa: "South-North Circuit" -näyttely esitteli galleriassa lokakuussa 2023 viiden taiteilijoiden tuotoksia, jotka tutkivat ympäristön kannalta kestäviä materiaaleja sekä luontokäsityksen paikallisia merkityksiä. Näyttelyiden ohella instituutin galleriassa oli paljon muitakin tapahtumia ja vierailuja.

Instituutin järjestämä näyttely "Beyond the Wilderness / Más allá de lo salvaje" esitteli Klaus Haapaniemen luomaa maailmaa espanjalaiselle yleisölle. Haapaniemen ensimmäinen Espanjan näyttely oli esillä Espanjan designmuseossa (Museo Nacional de Artes Decorativas) kolme kuukautta, ja se sulkeutui tammikuun 2023 lopulla. Näyttelyn tiimoilta järjestettiin oheisohjelmaa, mm. suomalaiseen luontoon liittyvä työpaja lapsille. Instituutin galleriassa oli avoinna tammikuussa muutaman päivän ajan ennen 6.1. Día de los Reyesiä suomalaiselle designille omistettu pop-up-myyämäla Haapaniemen näyttelyn tiimoilta. Tämän myötä instituutti sai museon kokoelmiin kahden suomalaisen design-firman esineitä (Secto Design ja Made by Choice), joka taas edesauttaa näiden brändien tunnettuutta.

Touko–kesäkuussa instituutti osallistui taas kerran yhdessä Pohjoismaiden kanssa Madridin kirjamesuille, jotka järjestettiin Retiron puistossa. Kävijämäärä oli yli 3 miljoonaa ihmistä. Suomesta mukana oli jälleen uusinta lastenkirjallisuutta. Kirjailija-kuvittaja Marika Maijala kertoi työstään EU-komission paneelissa, jonka juonsi Pauliina Ståhlberg.

Madridilainen Hug Culture -yhdistys piti joulukuussa instituutin tiloissa suomalaisen elokuvan illan (Muestra del Cine Finlandés), jossa esitettiin Tytöt tytöt tytöt -elokuva. Instituutti tuki elokuvailtaa aiempien vuosien tapaan.

Instituutti oli EUNIC-verkoston puheenjohtajamaa vuoden 2023 ajan. Ensimmäistä kertaa järjestettiin viiden EU-maan kuvitusnäyttely "Europa Ilustra", joka avattiin Eurooppa-päivänä 9.5. instituutin galleriassa. Näyttelyllä oli yhteys Madridin suosittuihin kirjamesuihin, ja suomalainen kuvittaja-kirjailija Marika Maijala vieraili sekä pitämässä master class:in kirjailijakoulussa että Euroopan komission paneelikeskustelussa messuilla. Konseptia jatketaan tulevina vuosina eri EUNIC-toimijoiden tiloissa. Euroopan kielten päivänä 30.9. instituutti osallistui jälleen Speak dating -tapahtumaan. EUNIC Espanjaan kuuluvien kulttuuri-instituuttien kirjastot järjestivät jälleen Madridin itsehallintoalueen julkisten kirjastojen kanssa eurooppalaisen kirjallisuuden lukupisteitä. Lisäksi EUNIC-verkosto järjesti suuren suosion saaneen lasten piirustuskilpailun ensimmäistä kertaa. Voittajatyöt esitettiin madridilaisessa kirjastossa ja EU-komission toimistossa. EUNIC-verkoston vetäminen 2023 poiki myös osallistumisen sekä Madridin Pride-elokuvafestivaalille että Segovian Eurooppalaisen elokuvan festivaalille sekä moniin paneelikeskusteluihin ja tapahtumiin.

Valokuvaaja Tuomo Manninen, joka esiteltiin espanjalaiselle yleisölle PHotoESPAÑA:n yhteydessä 2022, teki kuvausmatkan Madridiin keväällä 2023 kuvaamaan ryhmäkuvia Valokuvataiteen museon näyttelyynsä, joka avataan Suomessa 2024 syksyllä. Instituutti tuki kuraattori Pia Ogean työpanosta. Yhteistyötä jatketaan, kun instituutti auttaa järjestämään Mannisen näyttelyn Madridiin, ja Manninen käy Meksikossa kuvaamassa lisää ryhmiä vuonna 2024.

Instituutti myös auttoi luovien alojen ihmisiä verkostoitumaan tehokkaasti, mm. yhdistämällä teatterialan ihmisiä Suomesta ja Madridista. Lisäksi instituutin johtajan kotona asui parista päivästä pariin viikkoon kerrallaan suomalaisia tutkijoita, taiteilijoita ja muita luovan alan työntekijöitä vuonna 2023.

Toiminta Portugalissa

Merkittävin hanke Portugalissa vuonna 2022–2023 oli suomalais-nigerialaisen valokuvataiteilija Uwa Iduozeen yhteisötaideresidenssi 2022 ja näyttely 2023 Portossa. Iduozee oli instituutin ja Together Again -ohjelman kautta Porton valokuvataiteen biennaalista vastaavan Ci.CLO Plataforma de Fotografian residenssissä kuuden viikon ajan loka–marraskuussa vuonna 2022, jolloin hän kuvasi nuoria portolaisia. Iduozeen teoksia nähtiin upeassa näyttelyssä kesällä 2023 Porton valokuvataiteen biennaalissa vilkkaalla metroasemalla. Sen jälkeen Iduozeen pienempi näyttely oli osana PHotoESPAÑA-festivaalia Madridissa ja Together Again -festivaalia Suomessa.

Instituutti kuuluu myös Portugalin EUNIC-verkostoon. Se järjestää vuosittain kaksi tapahtumaa, Noite da Literatura European ja Día Europeo das Linguasin, joihin instituutti osallistuu säännöllisesti. Eurooppalaisen kirjallisuuden yössä kesäkuussa oli Suomesta mukana Max Seeckin -kirjan portugalinkielinen käännös. Instituutin asiahenkilö Carmo Laginha vastaa Portugalin tapahtumien järjestelyistä yhteistyössä instituutin kanssa.

Valokuvataiteilija Harri Pälvirannan näyttely oli Imago Lisboa -festivaalilla kansallisessa nykytaiteen museossa eli Lissabonin Museo Nacional de Arte Contemporânea (MNAC) instituutin tuella. Kolmesta teossarjasta *Battered, Choreography of Violence ja News Portraits* koostettu näyttely avattiin 6.10.2023, ja sejatkuu alkuvuoteen 2023.

Toiminta Latinalaisessa Amerikassa

Vuoden suurin tapahtuma instituutille oli ”Unelmien kenttä” -taideinstallaatio Montevideossa. Uruguayssa nuorten mielenterveys ja unelmat olivat keskiössä, kun taiteilija Sophia Ehrnroothin yhteisölliseen taideteokseen Estadio Centenariolla osallistui 2200 lasta ja nuorta yhtenä päivänä. Uruguayn opetushallitus ja monet paikalliset organisaatiot, jotka toimivat nuorten ja maahanmuuttajien kanssa, olivat aktiivisia kumppaneita hankkeessa, kuten myös Uruguayn suurlähetystö Suomessa. Taiteilija Sophia Ehrnroothin keskeisenä ideana on edistää mielenterveyttä ja auttaa opettajia kannustamaan nuoria unelmoimaan. Käänsimme Ahtisaari Peace Foundationin CMI:n espanjaksi, ja koulutusmateriaaleja käytettiin useissa uruguaylaisissa kouluissa ennen ja jälkeen tapahtuman. Ehrnrooth vieraili viidessä koulussa ennen tapahtumaa pitäen työpajoja, joiden pohjalta hän teki uuden videoteoksen. Tämä videoteos nähtiin instituutin näyttelyssä galleriassa loppuvuodesta. Uruguayn asiahenkilö Tarja Laaksonen teki upeaa työtä yhdessä paikallisen tuotantoyhtiö TINKERin kanssa ja hanke sai paljon paikallista sponsoritukea ja hurjasti medianäkyvyyttä. Lisäksi Sophia Ehrnroothin dokumentteja ja taide-elokuvia esitettiin Montevideon Cinematecassa.

Jali Wahlstenin tuottama *Desde Finlandia con Amor / Rakkaudella Suomesta* -elokuvafestivaali, joka sisälsi elokuvat Aalto, Tove ja Maija Isola, kiersi vuoden aikana viidessä Latinalaisen Amerikan maassa. Kaupungit olivat Santiago de Chile, Lima, Quito, Panama City ja Port of Spain.

Muotoiluelokuvafestivaali kiersi jo vuonna 2022, ja SES:in ja paikallisten Suomen suurlähetystöjen tukema menestyksekkäs kiertue jatkuu 2024. Saksofonisti Pekka Pylkkänen oli Meksikossa alkuvuodesta 2023 kiertueella. Instituutti tuki matkaa TelepART-ohjelman kautta.

Suomalainen kuvataiteilija Landys Roimola kiersi työryhmänsä kanssa Kolumbiassa, missä hänellä oli “Floor is Lava” -näyttely Museo de Arte del Tolimassa ja Lado Animal -näyttely Proceso Art Galleryssä Bogotassa. Roimola oli myös residenssissä Tolimassa työstämässä “Pies descalzos” -projektiaan. Roimolan matkan järjestelyissä auttoi instituutin asiahenkilö Netta Varga. Roimolalla oli matkasta inspiroitunut näyttely Suomessa HAA-galleriassa, jonka yhteydessä myös kiitettiin instituuttia tuesta. Roimola jatkaa työskentelyään Kolumbiassa tulevana vuosina, ja hän on jo saanut siihen apurahoja. Myös instituutti jatkaa tukeaan: tuloksia nähtäneen lähivuosina myös instituutin galleriassa.

Chilessä, jolla oli juhluvuosi, toteutui pitkään suunniteltu koulutusyhteistyö Chilen suurlähetystön, Chilen Suomen lähetystön, Moomin Charactersin, TAMKIn ja Suomen Punaisen Ristin kanssa. Colinan kaupungin opettajat ovat käyneet jo pariin otteeseen Suomessa tutustumassa koulutusjärjestelmään. Nyt Moomin Characters käänsi “Muumien kaveritaidot” - lasten sosiaalisia taitoja tukevia pedagogisia harjoitelmia espanjaksi. Materiaalit ovat SPR:n sivuilla Colinan kaupungin opetustoimen käytettävissä. Pilottiprojektia voidaan laajentaa muille espanjankielisille alueille.

Toiminta Suomessa

Ehdottomasti suurin hanke Suomessa oli osallistuminen (etänä) 8.9. instituuttien yhteiseen valtavaan ponnistukseen, Together Again -festivaaliin Oodissa. Together Again -projektin ytimessä on taiteen, kulttuurin ja taiteilijoiden työn merkittävyys, yhteisöllisyys sekä yhteisöjen tukeminen. Projektia vuosina 2022–2023 tukivat Suomen Kulttuurirahasto ja Jenny ja Antti Wihurin rahasto sekä Frame. Uwa Iduozee vietti vuonna 2022 kuusi viikkoa Ci.CLO Plataforma de Fotografian residenssissä Portossa, missä hän työskenteli Cercon lähiössä nuorten kanssa. Residenssin tuloksena on valokuvasarja, jossa tarkastellaan aikuiseksi kasvamista taloudellisen epävarmuuden keskellä ja miten tärkeää on haaveilla. Näyttely oli esillä Porton valokuvabiennaalissa ja instituutin galleriassa kesällä, ja syyskuussa kahdessa paikassa Helsingissä: Portugalin suurlähetystössä ja Euroopan komission Suomen-edustustossa. Oodissa oli parisataa ihmistä läsnä päivän festivaalissa sekä illan tapahtumissa, lisäksi etäyhteyden kautta osallistuminen oli vilkasta.

Suomessa 2023 instituutti jatkoi monivuotista yhteistyötään kahden vakiintuneen kulttuuritoimijan, lastenkulttuurifestivaali Kolibrín ja Latinalaisen Amerikan elokuvafestivaali Cinemaissín kanssa. Kolibrí järjesti syyskuussa maksuttomia konsertteja sekä työpajoja kuvataiteen, kirjallisuuden, tanssin ja sirkuksen merkeissä Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla. Cinemaissín ohjelmistossa oli jälleen kiinnostavien elokuvien katselmus Helsingissä. Iberofest toteutti syksyllä pienimuotoisia tapahtumia Tampereella ja suunnitteli suurempaa festivaalia vuodelle 2024.

Espanjalainen valokuvaaja Jon Cazenave oli instituutin ja Bioart Society:n tuella kuukauden residenssissä Kilpisjärven tutkimusasemalla keväällä. Pohjoinen valo teki valtavan vaikutuksen taiteilijaan, ja hänen Lapista inspiroituneita teoksiaan nähdään pian Espanjan galleriossa.

Instituutti tuki TelepART-ohjelman kautta dj ISAbellan osallistumista Solstice-festivaalille juhannuksena Rukatunturilla. ISabella on yksi Barcelonan klubiskenen näkyvimmistä hahmoista. LGBTQ+-juhlien, -foorumien ja MARICAS-kollektiivin perustaja ISabella on ikoni Barcelonan queer-yhteisössä.

Aloitimme pitkäaikaisen yhteistyön Oulu2026-säätiön kanssa, joka tulee jatkumaan yli vuoden 2026, kun instituutin ehdotus valittiin osaksi kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmaa. Vuonna 2023 suunnittelimme tulevaa ohjelmaa. Ainoa tapahtuma oli streamaus Oulusta Madridin galleriaan kesäkuussa jolloin Huutajatkuoro ja espanjalainen flamencotanssija Israel Galván esiintyivät Oulussa Alvar Aallon siilolla tuhatpäiselle yleisölle. Instituutin galleriassa oli maksimimäärä ihmisiä katsomassa live-streamausta.

2.5 Tieteellinen toiminta

Barcelonan Autònoma-yliopisto ja Helsingin yliopisto järjestivät instituutin kanssa 3.5. Amazonista ja arktisesta alueesta keskustelutilaisuuden ”Alkuperäiskansojen tulevaisuuskuvat / Indigenous futures imagined”, johon osallistui viisi johtavaa asiantuntijaa. Álvaro Fernández-Llamazares, Ramón y Cajalin tutkija Universitat Autònoma Barcelona -yliopistolla, käyttää geospatiaalista analyysia alkuperäiskansojen osuuden määrittämiseksi biologisen monimuotoisuuden säilyttämisessä. Pirjo Kristiina Virtanen, alkuperäiskansatutkimuksen professori Helsingin yliopistossa, on perehtynyt Amazonian alkuperäiskansojen biokulttuuriseen perintöön. Outi Laiti, alkuperäiskansatutkimuksen tutkijatohtori Helsingin yliopistossa, tutkii saamelaisten kieliä ja kulttuuria sekä heidän voimaantumistaan saamelaisessa pelikehityksessä. Francisco Apurinã, alkuperäiskansatutkimuksen tutkijatohtori Helsingin yliopistossa, tutkii apurinã-kansan suullisia tarinoita kehyksinä ympäristösuojeluhankkeille. Ksenija Hanacek, väitöskirjatutkija Helsingin yliopistossa ja Universitat Autònoma de Barcelonassa, työskentelee arktisen alueen ympäristöoikeuskonfliktien parissa Global Atlas of Environmental Justice -ohjelmassa.

Tapahtumaa tukivat TelepART Tiede ja Wihurin säätiö ja se toi esiin, miten samankaltaisia alkuperäiskansojen ongelmat ja haasteet ovat Amazonilla ja Arktisilla alueilla. Tapahtuma oli ensimmäinen yhteistyö instituutin ja Barcelonan Autònoma-yliopiston kesken, mutta yhteistyön toivotaan jatkuvan.

Professori Martti Pärssisen johtama Suomen Akatemian rahoittama suurhanke Turun yliopiston ja Helsingin yliopiston konsortiohankkeessa oli vuonna 2023 jatkotyön suunnitteluvaiheessa yhdessä maanmittauslaitoksen ja brasilialaisten tutkijoiden kanssa. Tutkimusryhmä on tarkastellut Amazonian alueen kulttuurisia, taloudellisia, ympäristöllisiä ja demografisia prosesseja suurten maakuvioiden eli geoglyfien avulla. Projekti tekee yhteistyötä brasilialaisten kumppaniyliopistojen kanssa, kouluttaa paikallisia opiskelijoita sekä kehittää alueen asukkaiden kanssa maakuvioiden liittyvää kulttuuriperintökasvatusta.

Instituutin johtaja Ståhlberg piti Segovian yliopistossa luennon pohjoismaisesta kirjallisuus- ja elokuvakulttuurista. Complutensen yliopiston kanssa suunniteltiin kirjallisuusluentoja vuodelle 2024.

2.6. Koulutuspalvelut ja koulutusyhteistyö

Aikaisempina vuosina koulutusmatkat Suomeen ovat tuoneet paitsi lisätuloja instituutille, myös näkyvyyttä suomalaiselle koulujärjestelmälle ja tuloja ja työtä koulutusalan suomalaisille yrittäjille. Vuonna 2023 instituutin koulutusvastaava Anna Lipasti suunnitteli yhteistyökumppaneiden kanssa uusia hankkeita kuten Liikkuva koulu

-koulusta espanjalaisille opettajille alkuvuodesta 2024. Hän myös tapasi potentiaalisia yhteistyökumppaneita, kuten Madrid Nuevo Norte -projektijohtoa sekä Castilla y Leonin itsehallintoalueen Opettajien koulutus-, innovaatio- ja kansainvälistymispalvelun edustajia. Lisäksi Lipasti osallistui asiantuntijana Suomen suurlähetystön järjestämiin koulutusseminaareihin, joissa suomalaisia järjestelmiä ja yrityksiä esiteltiin espanjalaisille.

“Unelmien kenttä” -taideinstallaatiossa Uruguayssa unelmat ja pedagogiikka olivat keskiössä. Itse tapahtumaan Estadio Centenariolla osallistui 2200 lasta ja nuorta yhtenä päivänä. Uruguayn Opetushallitus oli aktiivinen kumppani ja Ahtisaari Peace Foundationin CMI:n espanjaksi käännettyjä koulutusmateriaaleja käytettiin useissa uruguaylaisissa kouluissa ennen ja jälkeen tapahtuman. Taiteilija Sophia Ehrnroothin keskeisenä ideana on edistää mielenterveyttä ja auttaa opettajia kannustamaan nuoria unelmoimaan. Hän vieraili useissa kouluissa ennen tapahtumaa pitäen työpajoja. Opetusmateriaali jäi koulujen käyttöön.

Chilessä “Muumien kaveritaidot” -koulutusprojekti toteutui vihdoin. Pitkään kehitteillä ollut pilottiprojekti yhdessä Suomen Chilen suurlähetystön, Chilen Suomen lähetystön, Moomin Charactersin, TAMKin ja Suomen Punaisen Ristin kanssa aloitettiin. Chilen juhlavuonna Suomen suurlähettiläs Kotkaniemi lanseerasi yhdessä Colinan pormestarin kanssa pienimuotoisen mutta pitkäaikaisen koulutusyhteistyön. Moomin Characters käännätti espanjaksi SPR:n sivuille lasten sosiaalisia taitoja kehittävät tehtävät ja pedagogiset ohjeistukset Colinan kaupungin opetushallituksen ja opettajien käyttöön.

Madridin Suomi-koulu jatkoi instituutin tilojen käyttöä viikonloppuisin vuonna 2023.

2.7 Instituutin julkaisutoiminta

Instituutilla on oma julkaisusarja *Acta Iberoamericana Fennica*. Sarjassa julkaistut teokset liittyvät instituutin hankkeisiin, suomalaiseen ja lusohispaanisen alueen tieteelliseen toimintaan ja kulttuuriin. Lisäksi instituutti on tukenut muiden relevanttien teosten julkaisemista ja niistä tiedottamista ennen pandemiaa. Vuonna 2023 instituutti jatkoi julkaisusarjan teosten myyntiä hiljakseen oman verkkokirjakaupan kautta, mutta uusia teoksia ei julkaistu.

Auli Leskisen pitkäaikainen kirjallisuushanke “Suljetusta avoimeen: Espanjan, Portugalin ja Latinalaisen Amerikan nykykirjallisuuden historia 1970–2010” ei edennytkään vuonna 2023.

2.8 Viestintä ja näkyvyys mediassa

Instituutin tavoitteena on pitkään ollut instituutin ulkoisen viestinnän ja saavutettavuuden kehittäminen sekä viestinnän vaikuttavuuden kasvu. Strategia tukee instituutin työn näkyvyyttä sekä instituutin toiminta-alueilla että Suomessa. Vuonna 2023 instituutin viestintävastaava Luisa Gutiérrez hoiti aktiivisesti EUNIC-verkoston koordinoitua ja viestintää, koska instituutti oli verkoston vetäjä. Resursseja ei riittänyt instituutin omiin viestinnällisiin erikoisponnistuksiin,

Yhteistyötä tehtiin hyvin tuloksin viestintäkumppaneiden kanssa yhteisten projektien tiimoilta. Unelmien kenttä -tapahtumaa keväällä 2023 hoiti erinomaisin tuloksin paikallinen Tinker-mediatoimisto Montevideossa.

Yhden päivän kestävä taiteellinen interventio historiallisella Centenario-jalkapallostadionilla sai valtavasti huomiota uruguaylaisessa mediassa.

Kilpailu viestintänäkyvyydestä Espanjan suurimmissa kaupungeissa, kuten Madridissa ja Barcelonassa, on kovaa. Suurkaupunkien ulkopuolella paikallinen media tiedottaa tapahtumista enemmän kuin pääkaupungissa. Keskeisimpiä viestinnän työkaluja olivat vuoden 2023 tärkeimpien tapahtumien ympärille laaditut viestintäkampanjat tapahtuman yhteistyökumppanien kanssa. Espanjassa Concéntrico- ja PHotoESPAÑA-festivaalien omat, tehokkaat viestintäkoneistot tavoittivat valtavasti yleisöjä. Tärkein uutisointi Espanjassa oli lähes aukeaman kokoinen artikkeli ABC-lehden kulttuuriliitteessä Elina Brotheruksen kaksoisnäyttelystä syyskuussa, joka tuli Instituutin jatkuvien kontaktien kautta..

Klaus Haapaniemi & Co -näyttelyn tiedotus yhdessä Madridin kulttuuriministeriön kanssa oli erinomainen esimerkki hyvästä viestintä- ja markkinointiyhteistyöstä. Näyttely sai paljon näkyvyyttä Espanjan kulttuuriministeriön ja Madridin matkailutoimiston kautta vuosina 2022–2023.

Portugalissa Porton valokuvataiteen biennaali tavoitti kohdeyleisönsä hyvin. Instituutit tiedottivat Together Again -festivaalista ja sen monista tapahtumista ympäri maailmaa. Tähän tiedotuskampanjan Madridin-instituutti teki kaikille instituuteille mainosvideot, joita instituutit käyttivät omissa kanavissaan ja joita esitettiin festivaalipäivän mittaan Oodissa Helsingissä sekä siellä olevalle yleisölle että hybriditapahtumaan streamauksen kautta osallistuville.

Uruguayssa viestintäyhteistyö onnistui todella hyvin. Unelmien kenttä -hankkeeseen palkattiin paikallinen media- ja tuotantotoimisto Tinker, joka hoiti tehtävänsä loistavasti. Uruguayssa taide-installaatiosta kerrottiin televisiossa, lehdistössä ja radiossa ja useampi paikallinen kanava oli itse tapahtumassa. Suomessa mm. Yle uutisoi tapahtumasta.

Viestintämateriaalit julkaistiin instituutin neljällä kielellä: suomeksi, ruotsiksi, espanjaksi ja portugaliksi.

Tärkein verkkoviestinnän kanava oli edelleen internetsivut, joiden kävijämäärät ovat nousseet. Instituutin nettisivuilla oli 58 000 vierailua. Keskimäärin sivustolla vietettiin aikaa yli minuutti. Eniten käyntejä oli sivuilla etusivu (espanjaksi), etusivu (suomeksi) ja Cómic y diversidad -näyttely (espanjaksi). Vierailijoita sivuilla käy eniten Suomesta, Espanjasta, Meksikosta ja Ruotsista . sivuston liikenteestä oli orgaanista hakuliikennettä (hakukoneiden kautta tullutta), eli instituutin internetsivut nousevat hyvin esille hakukoneissa.

Sosiaalisessa mediassa on yhä ollut kasvua Instagramissa ja Facebookissa. Instagramissa oli vuoden lopulla 2912 tykkääjää. Instituutti on laajentanut Instagram-kanavaansa liittymällä Threadsiin, jossa on 214 seuraaja. Threads on monin tavoin lähes identtinen Twitterin kanssa. Se kuuluu Meta-ryhmään. Uusi somekanava ole ei vielä kovin aktiivinen. Facebookissa oli 2881 tykkääjää. Facebookia käytetään yhä vähemmän. Sitä ei kuitenkaan kannata sulkea, sillä Facebook on tietyn ikäryhmän kanava. Lisäksi se kuuluu Meta-verkkoon, ja siellä olevan tilin pitäminen kannattaa algoritmin kannalta. Facebookin tärkeimmät postaukset oli Europa Ilustra -näyttelyvideo, Luisa Gutiérrez saa kunniamitalin ja Susana uudeksi johtajaksi. Instagramin tykättyimmät postaukset oli Luisa Gutiérrez saa kunniamitalin, Susana uudeksi johtajaksi ja Elina Brotheruksen avajaiskuvia.

Instituutin viestintä Instagramissa on onnistunutta. Taiteilija Sophia Ehrnrooth kertoi, että hän on saanut onnentoivotuksia näyttelystään: "Instituutin näyttely on selkeästi huomioitu täälläpäin, olen saanut paljon

onnentoivotuksia Madridin näyttelyyn liittyen aika tuntemattomiltakin, suurin osa on bongannut Instagramista.”

Instituutilla on myös oma YouTube-kanava, johon viestintäharjoittelija teki videoita ja johtaja Pauliina Ståhlberg käytti henkilökohtaista Twitter-tiliään myös EUNIC:in ja instituutin asioita varten.

Kevättalvella instituutissa järjestettiin viikonloppuisin taideterapiaa ukrainalaisille pakolaislapsille. Liekö sattumaa, että sen jälkeen kun Suomen Yleisradiossa uutisoitiin aiheesta, instituuttiin kohdistui useita kyberhyökkäyksiä jotka halvaannuttivat sähköpostitoiminnot ja jopa aiheuttivat sähköpostiarkistojen pyyhkiytymisen muutaman kuukauden ajalta. Viestintävastaava pyrkii toimimaan siten, etteivät arkistot vaarannu jatkossa.

2.9 Yhteistyötahot

Yhteistyössä on voimaa. Madridin-instituutti teki jälleen tiivistä ja menestyksekkästä yhteistyötä osana Suomen instituuttiverkoston. Instituuttien yhteinen, SKR:n rahoittama Together Again -hanke huipentui Helsingissä pidettyyn festivaaliin syyskuussa 2023. Madridin-instituutin taiteilija Uwa Iduozen yhteisölliset valokuvateokset, jotka hän loi yhdessä portugalilaisten lasten kanssa, ihastuttivat näyttelyissä Portugalissa, Espanjassa ja Suomessa. Johtaja myös pohti aktiivisesti instituuttiverkoston kanssa tapoja mitata vaikuttavuutta ja oli mukana Ulkoministeriön Kulttuurinarratiivi-työryhmässä.

Instituutti toimi uusien ja vanhojen kumppaneiden kanssa ympäri maailmaa, aktiivisena Team Finland -toimijana sekä vastuullisena EUNIC-verkoston vetäjänä Madridissa. EUNIC-verkoston myötä instituutti osallistui ensimmäistä kertaa Madridin Pride-elokuvajuhlille ja Segovian Eurooppalaisen elokuvan juhlille. Instituutin galleriassa myös järjestettiin ensimmäinen EUNIC-verkoston yhteinen Europa Ilustra-kuvitusnäyttely. Euroopan Komissio tuki myös instituutin ja Pohjoismaiden ohjelmistoa Madridin kirjamessuilla.

Monta Team Finland -verkostoa

Madridin-instituutti toimi aktiivisesti Team Finland -verkoston osana Espanjassa, Portugalissa ja Uruguayssa. Yhteistyö painottui Team Finlandin maakuvatyöhön, yhteisiin sisältöihin ja verkostoitumiseen.

Yhteistyö eri suurlähetystöjen kanssa sujui hyvin. Vuonna 2023 varsinkin Portugalin Suomen suurlähetystön, Chilen Suomen suurlähetystön ja Uruguayn Suomen suurlähetystön kanssa oli tiivistä, samoin kuin yhteistyö Suomen Kolumbian, Suomen Argentiinan, Suomen Uruguayn konsulaatin ja Suomen Chilen lähetystöjen kanssa. UM:n kulttuurisuurlähettiläs Paula Parviaista on myös paljosta kiittäminen.

Espanjan Team Finland -verkostossa toimivat Suomen Madridin-instituutti, Suomen suurlähetystö, Business Finland, Visit Finland ja suomalais-espanjalainen kauppakamari. Verkostoa johti Suomen suurlähettiläs Sari Rautio. Visit Finland ja suurlähetystö tukivat rahallisesti instituutin järjestämää näyttelyä Madridin designmuseossa 2022–2023.

Portugalin Team Finland -toimintaan osallistuvat Suomen Portugalin suurlähetystö, Business Finland Portugali, Suomen Madridin-instituutti ja Suomi-Portugali-kauppakamari. Portugalissa Team Finland -verkostoa johti suurlähettiläs Satu Suikkari-Kleven.

Portugalissa ja Espanjassa toimivat Suomen kunniakonsulit sekä suomalaiset yritykset pyydetään tarpeen vaatiessa mukaan toimintaan. Espanjan ja Portugalin Team Finland -verkostot kokoontuvat vuosittain järjestettävään Iberian aluekokoukseen, joka pidettiin Madridissa 2023.

Madridin Complutense-yliopisto

Madridin-instituutti on kulttuuriviennin tehtävänsä ohella myös tiedeinstituutti, minkä vuoksi tärkeitä kumppaneita ovat myös toiminta-alueen yliopistot. Instituutin olemassaolon ja toimivuuden kannalta suhde Madridin Complutense-yliopistoon on keskeinen. Universidad Complutense on Espanjan suurin yliopisto. Vuonna 2023 yliopiston tutkijoiden toimipistettä käytettiin kevätlukukauden ajan. Yhteistyötä suunniteltiin kirjallisuuden laitoksen kanssa vuodelle 2024.

Universidad Autonoma de Barcelona -yliopiston ja Helsingin yliopiston kesken järjestettiin tiedekonferenssi ensimmäistä kertaa keväällä 2023.

Keskeiset yhteistyötahot 2023

Instituutin tärkeimpiä yhteistyökumppaneita ovat Iberian niemimaan ja Latinalaisen Amerikan kulttuuri- ja koulutusalan ministeriöt, organisaatiot, johtajat ja edustajat, museot, taidekeskukset ja galleriat, ohjelmatuottajat ja festivaalit. Yhteistyötä tehtiin erityisesti valokuvataiteen, arkkitehtuurin, elokuvan ja kuvataiteen tekijöiden ja tuottajien, asiantuntijoiden sekä organisaatioiden kanssa.

Iberian niemimaa

Madridin kaupungin alueella toimivista yhteistyökumppaneista tärkeimpiä oli pitkäaikainen kumppani säätiöpohjainen La Fábrica, joka järjestää PHotoESPAÑA-festivaalia. Sen puitteissa järjestettiin Uwa Iduoosen näyttely instituutin galleriassa. Instituutin johtaja toimi jo kolmatta vuotta festivaalin raadissa.

Klaus Haapaniemi & Co -näyttely Espanjan kulttuuriministeriön alaisessa Museo Nacional de Artes Decorativasissa jatkui tammikuun loppuun 2023. Syksyllä instituutin galleriassa järjestettiin suosittu Elina Brotheruksen näyttely tiiviissä yhteistyössä häntä edustavan Camara Oscura-gallerian kanssa.

Muulla Espanjassa tärkeitä yhteistyötahoja olivat Logroñon kaupungin kulttuuritoimi, taideteollinen korkeakoulu ESDIR ja Logronon peruskoulut sekä paikallinen ornitologinen yhdistys Concéntrico-festivaalin yhteydessä. Málagaassa yhteistyö Ateneo-museon kanssa jatkui hyvin, ja yhteistyön mahdollisuuksista puhuttiin useissa muissakin kaupungeissa, mm. Burgosissa ja Segoviassa.

Ensimmäistä kertaa tehtiin myös yhteistyötä Universidad Autonoma de Barcelona -yliopiston kanssa tiedekonferenssi Indigenous Futures Imagined, joka yhdisti arktiset alueet ja Amazonian ja viisi huippututkijaa. Universidad de Segovian kanssa ja eurooppalaisen elokuvafestivaalin tiimoilta teimme myös ensimmäistä kertaa yhteistyötä.

Museoiden näyttelyiden suunnitteluaiakataulut ovat pitkiä. Vuonna 2023 suunnittelimme Oiva Toikan näyttelyä La Granjan Museo de Vidrion kanssa vuoden 2024 lopulle ja Museo Thyssen-Bornemiszan ja Ateneumin näyttelyä muutaman vuoden päähän.

Portugalissa merkittävimmät yhteistyötahot vuonna 2023 olivat Porton valokuvataiteen biennaali ja Ci.CLO Plataforma de Fotografia jotka järjestivät suomalaisen Uwa Iduozeen residenssin vuonna 2022 ja suuren valokuvanäyttelyn 2023 Portossa. Yhteistyö jatkui hyvässä hengessä Suomen suurlähetystön, EUNIC Portugalin ja lissabonilaisen Tinta nos Nervos -gallerian kanssa.

Latinalainen Amerikka

Latinalaisessa Amerikassa aktiivisia kumppaneita olivat toiminta-alueen eri kaupunkien kulttuuritoimet ja kyseisten maiden opetus- ja kulttuuriministeriöt sekä elokuva-alan toimijat suomalaisten suurlähetystöjen lisäksi. Koska suomalaisilla taiteen alojen tiedotuskeskuksilla, ohjelmatuottajilla ja museoilla ei ole perinteisesti ollut vakiintunutta ja laajaa kontaktiverkostoa Latinalaisessa Amerikassa, instituutin paikalliset kumppanit ovat erityisen tärkeitä. Argentiinassa toimiva tuottaja Jali Wahlsten järjesti menestyksekkään *Desde Finlandia con Amor* -elokuvafestivaalin, joka kiersi viidessä maassa, useissa eri kaupungeissa yhteistyössä instituutin, paikallisten Suomen suurlähetystöjen, SESin ja paikallisten yliopistojen ja elokuvatoimijoiden kanssa.

Valtavan "Unelmien kenttä" -taideinstallaation kanssa teimme yhteistyötä uusien ja vanhojen kumppaneiden kanssa Uruguayssa. Yhteistyö Uruguayn Suomen suurlähetystön kanssa sujui erinomaisesti. Montevideossa palkkasimme paikallisen tuotanto- ja viestintäyhtiön Tinkerin, joka hoiti sponsorihankinnan ja mediasuhteet tehokkaasti yhdessä asianaisemme Tarja Laaksosen kanssa. Taiteilija Sophia Ehrnroothin Playart Productionsin kanssa yhteistyö sujui mutkattomasti sekä Uruguayn installaation, koulutusten, että myöhemmän Madridin taidenäyttelyn yhteydessä. Lisäksi uutena yhteistyökumppanina tähän projektiin saatiin Ahtisaaren CMI. CMI:n espanjaksi käännettyjä koulutusmateriaaleja käytettiin useissa uruguaylaisissa kouluissa Uruguayn opetusministeriön, urheiluministeriön ja useiden paikallisten toimivat mielenterveyden ja maahanmuuttajien kanssa toimivien organisaatioiden, yhteistyön seurauksena. Paikallisia sponsoreita oli ennätyksellisen paljon Suomen kauppakamarista Nokiaan.

Kolumbiassa yhteistyö Suomen Kolumbian suurlähetystön kanssa jatkui tiiviinä. Taiteilija Landys Roimola oli Arcapatcha-residenssissä ja piti sitten kaksi näyttelyä ja useita työpajoja paikallisille. Asiahenkilö Netta Vargas auttoi myös järjestelyissä. Nämä näyttelyt ja yhteydet poikivat uusia suunnitelmia performanssista tulevina vuosina ja näyttelyn Suomessa HAA-galleriassa jo 2023. Ensi vuoden kiertueen suunnittelu Kolumbian Teatro Nacionalin, Tero Saarinen Companyn ja suurlähetystön kanssa sujui mutkattomasti.

Chilessä toteutui pari vuotta suunnitteilla ollut yhteistyö Moomin Charactersin, Suomen Punaisen Ristin, TAMKin, Chilen Suomen suurlähetystön ja Suomen Chilen suurlähetystön kanssa. Moomin Characters käänsi SPR:n sivuilla olevat kiusaamisen ehkäisyä edistävät sivustonsa espanjaksi. Colinan kaupungin opetustoimi, joka on vierailut Suomessa useaan otteeseen, otti pedagogiset materiaalit käyttöönsä pilottihankkeessa. Asiaa juhlistettiin Chilen juhluvonna Chilessä Suomen suurlähettilään ja Colinan pormestarin toimesta.

Instituutti on aktiivinen partneri EUNIC Madridin, EUNIC Portugalin ja EUNIC Uruguayn verkostoissa. Instituutti oli EUNIC Madridin puheenjohtaja vuonna 2023 ja siten erittäin aktiivinen. Madridissa instituutti oli EUNIC:in vetäjänä: Pauliina Ståhlberg toimi verkoston puheenjohtajana/presidenttinä ja viestintävastaava Luisa Gutiérrez sihteerinä. Instituutti veti verkoston kuukausittaisia kokouksia ja vastasi monesta projektista. Instituutti myös toimi sen ja Pohjoismaiden suurlähetystöjen muodostamassa kulttuuritoimijoiden *Los Nórdicos* -verkostossa Madridissa. Euroopan komissio Madridissa tuki useita hankkeitamme.

Suomi

Suomessa tärkeimmät ja aktiivisimmat yhteistyötahot olivat opetus- ja kulttuuriministeriö, ulkoministeriö, Helsingin yliopisto – varsinkin Latinalaisen Amerikan tutkimuksen laitos – sekä muut suomalaiset ammattikorkeakoulut ja yliopistot, varsinkin TAMK Chilen projektissa. Hyvä yhteistyö Cinemaissi- ja Kolibrí-festivaalien kanssa jatkui. Kunniakonsuli Kati Tähtinen suunnitteli seuraavan vuoden Iberofest-tapahtumaa Tampereelle instituutin tuella. Taiteen alan toimijoista keskeisinä kumppaneina jatkoivat Frame, FILL, SES, Kiasma, Ateneum, AV-arkki, Tanssin ja sirkuksen tiedotuskeskus ja TINFO, joista kolmelta ensimmäiseltä saimme myös rahallista tukea eri hankkeille. Rahallista tukea eri hankkeille tuli lisäksi myös Wihurin ja Kordelinin säätiöiltä, SKR:lta, SKF:lta, TAIKelta ja ruotsalaiselta Hjelt-säätiöltä.

Uusia yhteistyötahoja Suomessa olivat mm. Bioart Society ja Kilpisjärven tutkimuskeskus, Valokuvataiteen museo sekä yksityiset taidegalleriat, varsinkin Galerie Forsblom.

loitimme pitkäaikaisen yhteistyön Oulu2026-säätiön kanssa, joka tulee jatkumaan vuoteen 2027 asti. Oulu2026-yhteistyö poiki myös uuden kumppanuuden madridilaisen Factum Foundationin kanssa, joka omistaa Alvar Aallon siilo-rakennuksen Oulussa. Muita tärkeitä uusia kumppaneita Suomessa olivat SPR, Moomin Characters ja Martti Ahtisaari Peace Foundation CMI.

Instituuttiverkosto

Yhteistyö instituuttiverkoston kanssa jatkui tiiviinä ja tuottavana 2023. Yhteisen Together Again -hankkeen lisäksi johtaja teki SKTI:n Hanna Lämsän vetämää vaikuttavuusarviointityötä. Ote Lämsän tekstistä: “Vaikuttavuusarviointityön tarkoituksena on siirtyä määrällisen tiedon keruusta erityisesti toiminnan vaikutusten seurantaan. Toiminnan volyymin mittaamisen lisäksi huomiota suunnataan tulevaisuudessa yhä enemmän instituuttien työn ja toiminnan vaikutuksiin erityisesti ulospäin – sekä kohderyhmille, sidosryhmille että myös laajemmin yhteiskuntaan.

Vuoden 2023 alussa käynnistyi opetus- ja kulttuuriministeriön tilaaman kulttuuri-instituutteja koskevan vaikuttavuusselvityksen laatiminen. Selvityksen toteuttajaksi valikoitui kilpailutuksen kautta Miltoon Oy. Vaikuttavuusselvitys ”Mitä olisi, jos kulttuuri-instituutteja ei olisi? – Selvitys Suomen kulttuuri-instituuttien vaikuttavuudesta” julkistettiin yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön ja Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit ry:n järjestämässä seminaarissa 7.9.2023.

Vuonna 2023 SKTI toteutti yhteistyössä National Council for Voluntary Organisations (NCVO) konsultin Sini Rinne-Kerridgen kanssa koko instituuttiverkostolle suunnatun Theory of Change -työpajasarjan, jonka tarkoituksena oli yhteiskehittämisen kautta laatia koko verkostolle yhteinen vaikuttavuustavoite sekä määritellä tavoiteltavat vaikutukset sekä niitä mittaavat indikaattorit. Työpajasarjan aikataulu ja ohjelma julkistettiin verkostolle Kevätpäivillä 2023 Osllossa.

Työpajoja järjestettiin vuoden 2023 aikana neljä. Työskentelyn tuloksena syntyi verkoston yhteinen muutosteoriakartta sekä narratiivi. Työpajoihin osallistui edustaja jokaisesta instituutista. Mallin työstäminen jatkuu alkuvuonna 2024. Mallin valmistuttua alkaa mallin käyttöönotto yhteistyössä verkoston kanssa.

PARTir-hanke on instituuttiverkoston toistaiseksi suurin yhteishanke. Madrid teki hakemuksen yhdessä Lontoon- ja Brysselin-instituuttien kanssa ja saimme OKM:ltä 736 000 euroa, josta instituutillemme tulee noin 60 000 vuosille 2024–2025. PARTirin avulla tuotamme kuusi uutta teosta 2024-2025. Valituilla taiteilijoilla ja esiintyvillä taiteilijoilla on rahoituksen turvin enemmän mahdollisuuksia keskittyä myös ekologisiin ja yhteiskunnallisiin puoliin. Mentoroimme osallistuvia taiteilijoita, jotta he saavat entistä tukevamman jalansijan Espanjan tai Portugalin verkostoissa. PARTir-hankkeessa seurataan systemaattisesti vaikuttavuutta, ja tuotetaan myös uudenlaista tietoa kansainvälisen taiteen liikkuvuus- ja vientihankkeen vaikutuksista. Hankkeessa syntyvistä ekologisista toimintamalleista saadaan hyviä toimintatapoja koko kentälle. PARTir-hankkeeseen on jo valikoitunut yksi teos, jossa oululainen mieskuoro Huutajat ja romanitaustainen flamencotanssija Israel Galván esittävät Carmen-oopperan Sevillassa syksyllä 2024.

3. BUENOS AIRES

Suomi-talo

Iberialais-amerikkalainen säätiö omistaa San Juan -kadun varrelta San Telmon kaupunginosasta Buenos Airesista kiinteistön, joka on entinen suomalainen merimieskirkko. Kiinteistön omistus siirtyi Suomen valtiolta säätiölle 23.8.2006. Säätiöllä ei ole ollut pysyvää toimipistettä Buenos Airesissa elokuun 2018 jälkeen. Säätiön tavoitteena on kiinteistön omistusoikeudesta luopuminen. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi säätiölle vuonna 2022 kiinteistön kaupan valmistelun kuluihin 6 500 euron suuruisen erityisavustuksen, jonka käytölle haettiin ja saatiin jatkoaikaa 30.6.2024 asti. Kiinteistöstä luopumista valmisteltiin vuonna 2023 teettämällä laajamittainen selvitys, jossa koottiin yhteen kiinteistöä koskevaa keskeistä dokumentaatiota säätiön arkistoista ja kirjanpitäjältä. Selvityksen kulut katettiin yleisavustuksesta. Argentiinan kiinteistöjä koskevan lainsäädännön ja kirjanpidollisten erityiskysymysten vuoksi kiinteistöstä luopuminen on erittäin monimutkaista, ja sen edistämistä jatketaan vuonna 2024.

Edellä mainitun selvityksen lisäksi vuonna 2023 Buenos Airesissa kuluja aiheuttivat kiinteistön juoksevat kulut sekä kiinteistön käytännön asioiden hoitajan Jali Wahlstenin palkkiot. Vuonna 2023 kokonaiskulut olivat 13977,97 euroa.

LIITE 1. INSTITUUTIN TAPAHTUMAT VUONNA 2023

Näyttelyt instituutin galleriassa

- Heidi Strengell “Etsii omaa ihmistä” 5.1. asti
- HUG-kollektiivin 10-vuotisjuhlanäyttely 20.1.–12.2.
- “Unpublished”-näyttely 21.2.–10.3. yhteistyössä Galerie Forsblomin kanssa. Kuvataiteilija Sami Lukkarisen, tulevaisuudentutkija Roope Mogan (Demos Helsinki) ja ohjelmistosuunnittelija Mikko Kalsin kuvataidetta ja teknologiaa yhdistelevässä Unpublished-näyttelyssä kävijä sai nähdä tekoälyn käsittelevän omaa selfietä tunnistamattomaksi.
- 16.3.–7.4. Secto Designin valaisinnäyttely. Erikseen avajaiset design- ja sisustusammattilaisille, illalla kaikille avoimet avajaiset. Puhujina suunnittelija Seppo Koho ja arkkitehti Tapio Rosenius. Osa yhteistyötä Secto Designin kanssa (heiltä saatiin valaisimet 2022 uusiin tiloihin).
- 14.4.–5.5. Kuvataiteilija Tatu Vuolteenahon näyttely “Rainbow Magic”. Avajaisissa Dj Mononomo ja sponsorina suomalainen Tom of Finland -vodka.
- 9.5.–5.6. Europa ilustra, EUNICin ensimmäinen yhteinen kuvitusnäyttely, avajaiset Eurooppa-päivänä 9.5. Mukana Suomen lisäksi Portugalin suurlähetystö, Itävallan suurlähetystö, Puolan instituutti ja Institut Français. Suomea edusti kuvittaja-kirjailija Marika Maijala. Näyttelyn kuratoi Luisa Gutiérrez, joka järjesti myös Maijalan ohjelman. Näyttely liittyi Madridin kirjamesuihin.
- PHotoESPAÑA-festivaaliin kuuluva Uwa Iduozen “I Don’t Know but I Like Painting” -näyttely 8.6.–1.9. (Galleria suljettu 21.7.–16.8.)
- 7.–29.9. Elina Brotheruksen “Face with Lipstick” näyttely yhteistyössä Camara Oscura -gallerian kanssa.
- Tiede- ja kulttuuriministeri Sari Multala kävi 5.9.
- Lisäksi 14.–16.9. Madrid Gallery Weekend:in aikana erikoisaukiolot galleriassa.
- 6.10.–10.11. Arcaica:n Observatorium-näyttely. Avajaisissa 6.10. Sophia Magditsin performanssi.
- 16.11.2023–26.1.2024 Sophia Ehrnroothin näyttely. Aamulla VIP-brunssi kuraattoreille. 18.11. galleristi Veikko Halmetojan ja seurueen vierailu näyttelyyn.

Muut tapahtumat instituutin tiloissa

Suomi-koulu käytti instituutin tiloja ja EUNIC-verkoston kokouksia oli instituutissa kerran kuussa. Lisäksi Ukrainalaiset pakolaislapset kävivät kevään ajan taideterapiassa instituutissa.

Instituutin toimintaan kävi tutustumassa lukuisia erilaisia vierailijaryhmiä, mm. Munkkiniemen lukio ja Porvoon Linnankosken lukio, Malmin peruskoulu, Badajozin Castrueran kylän koulu, HALKU-kurssilaiset (UM:n hallinnon alan kurssi), puolueiden eduskuntasihteerit sekä Tiedekustantajat. Myöstiede- ja kulttuuriministeri Sari Multala tutustui instituuttiin ja sen toimintaan (mukana erityisavustaja Santeri Lohi ja OKM:n Kimmo Aulake).

- Unlimited-näyttelyn yhteydessä 22. ja 23.2. keskusteluja teknologiasta, yhteiskunnasta ja taiteesta huippuasiantuntijoiden kanssa. Mukana olivat cyberkulttuurin professori Carolina Fernandez-Castrillo, TBA21 kehitysjohtaja Marco Zappalorto, taiteilija-aktivisti Paolo Cirio, Syllabusin kuraattori Ekaitz Cancela, Demos Helsingin Outi Kuittinen sekä Mataderon Medialabin johtaja Eduardo Castillo-Vinuesa.

- Madridissa residenssissä olleen taidekouluttaja Anni Reposen ilmainen työpaja instituutissa yhteistyössä Hug Culturen kanssa 4.4.
- 21.4. Kalevalan uuden käännöksen esittely- ja lukutilaisuus instituutilla osana Noche de los Libros - tapahtumaa. Mukana suunnittelija Manuel Estrada ja kustantaja Sigrid Kraus.
- 2.5. Tatu Vuolteenahon drag make up -workshop näyttelyn yhteydessä ja 3.5. artist talk.
- Oulu2026:n ja Factum Arten Screaming Duende -tapahtuman livestreamaus instituutilla 3.6. Espanjalainen flamencotanssija Israel Galván kohtasi mieskuoro Huutajat Oulun AaltoSiilossa. Instituutti tuki tapahtumaa Oulussa TelePÄRT-ohjelman kautta. Live-musiikkia instituutissa.
- 11.11. maksuton työpaja lapsille galleriassa Arcaican näyttelyn tiimoilta
- 23.11. Mediataiteilija ja valokuvaaja Tero Puhana teosten esittelytilaisuus, videoteosten esittely ja Q&A instituutissa, Suomen Britannian- ja Irlannin-instituutin johtaja Jaakko Nousiainen moderoi tilaisuuden.
- 17.11. PHotoESPAÑA:n Master class -vierailu Sophia Ehrnroothin näyttelyssä
- 2.12. Hug Culture -taiteilijayhdistyksen Muestra de Cine Finlandés -ilta instituutissa. Elokuvana Tytöt tytöt.
- 18.12. jouluglögit sidosryhmille. Pauliina Ståhlbergin läksiäiset ja samalla Susana Nevadon tuliaisjuhlat, jossa pystyimme kiittämään yhteistyökumppaneita ja suuntaamaan katseen tulevaan.

Toiminta muualla Madridissa

- 27.10.2022–29.1.2023 Klaus Haapaniemen “Beyond the Wilderness” -näyttely Espanjan designmuseossa sekä näyttelyn puitteissa työpajoja lapsille. Luisa Gutiérrez myös piti opastettuja kierroksia näyttelyyn.
- valokuvaaja Tuomo Mannisen ja kuraattori Pia Ogean kanssa Madridissa ryhmien kuvauksia 2.–18.3. joissa harjoittelijat auttoivat.
- Tuomo Mannisen Master Class -luento La Fabricassa 15.3.
- 9.5.–31.12. EUNIC Madrid [Eurooppalaisen kirjallisuuden lukupisteitä](#) Madridin itsehallintoalueen julkisten kirjallisuuspalveluiden kanssa kymmenessä kirjastossa. Madridin kirjastot ostivat kirjat, joten instituuttien ei tarvinnut osallistua rahallisesti. Pisteillä on suomalaisia ja eurooppalaisia kirjoja lainattavissa.
- [Kirjamesujen avajaiset](#) olivat 26.5.2023. Kojun avasivat Suomen, Norjan ja Ruotsin suurlähettiläät ja instituutin johtaja. Pohjoismaisella kojulla kävivät tänä vuonna viranomaiset ensimmäistä kertaa 12 vuoteen. Avajaistilaisuudessa kävivät Espanjan kulttuuriministeri (Miquel Iceta), Madridin pormestari (José Luis Martínez Almeida) ja varapormestari (Begoña Villacís). Kulttuuriministeri tervehti kuvittaja Marika Maijalaa ja Luisa Gutiérrez myi hänelle Ruusun matka -kirjan. Ministerin ostamista kirjoista on uutisoitu laajasti uutisissa – jopa Mallorcalla! Maijala jakoi omistuskirjoituksia Pohjoismaisella kojulla ja puhui lasten kanssa. Hänellä oli myös radiohaastattelu toimittaja Javier Fernándezin lastenkirjallisuuden ohjelmassa Radio 21:ssä. Sunnuntaina 28.5. Euroopan paviljongissa oli keskustelutilaisuus Maijalan ja portugalilaisen kuvittajan Maria Bouzan kanssa, jonka moderaattorina

toimi Pauliina Ståhlberg. Maijalalla oli myös luento lastenkirjallisuuden opiskelijoille Escuela de Escritoresissa.

- Luisa Gutiérrez kävi kirjamesseilla puhumassa suomalaisesta kirjallisuudesta Euroopan paviljongissa 8.6.2023.
- 1.–2.6. Pauliina Ståhlberg osallistui jälleen PHotoESPAÑA-festivaalin Descubrimientos-kilpailun raatiin.
- 27.6. suurlähettilään residenssissä LGBTQ+-vastaanotto, instituutti osallistui auttamalla järjestelyissä ja tilaisuudessa harjoittelijamme ottivat kuvia ja tarjoilivat
- 23.–25.6. Madrid Orgullo (Pride) järjesti elokuvafestivaalin. Suomea edusti *Tove*-elokuva 24.6. jolloin Pauliina oli puhumassa näytöksessä
- Anna Lipasti ARTOME educationin tapahtuma 5.9. Espanjan edu-markkinasta ja miten Artome voisi sitä hyödyntää
- 8.9. Luisa Gutiérrez järjesti EUNIC / Dia de las Lenguas ja Kirjastojen päivän
- 14.9. Camara Oscura -galleriassa Elina Brotheruksen näyttelyn avajaiset (kaksois-näyttely instituutin kanssa)
- 26.9. Euroopan kielten päivän tapahtuma Madridissa (EUNIC Madrid) Romanian instituutissa, speak dating ym
- 26.9. Lasten piirustuskilpailu (EUNIC Madrid) 24.10. Lasten EUNICin piirustuskilpailun palkintotilaisuus Useran kirjastossa - yli 100 lasta paikalla. Lisäksi EUNIC ja Madridin Euroopan komission edustusto esittelevät lasten piirustuskilpailun voittajapiirustukset 11.12.
- Anna Lipasti osallistui suomalaiseen Edulyzer koulutustapahtumaan asiantuntijana 15.11. suurlähettilään residenssissä
- Ecoart-symposium Suomen suurlähettilään residenssissä 10.11., Pauliina Ståhlberg edusti instituuttia ja suomalaisia taideorganisaatioita

Toiminta muualla Espanjassa

- 13.1.- 24.2. Heidi Strengellin “Buscando un hogar para siempre” -näyttely Malagan Ateneo-museossa.
- 27.4.–2.5. Concéntrico-festivaali Logronossa. Arkkitehdit HRS eli Saija Hollmén, Jenni Reuter ja Helena Sandman installaatio Bird Houses, joka korostaa luonnon läsnäoloa kaupungin keskustassa. Design-linnunpöntöt (24 kpl) jäävät Logroñon keskustan Glorieta del Doctor Zubia -puistoon. Paikallinen Sagasta-koulu haastatteli heitä ja osallistui lintujen bongaukseen biologian opetuksen yhteydessä.
- 3.5. Universidad Autònoma Barcelonassa Amazonista ja arktisesta alueen keskustelutilaisuus “Alkuperäiskansojen tulevaisuuskuvat”, johon osallistui viisi asiantuntijaa: Álvaro Fernández-Llamazares, Outi Laiti, Francisco Apurinã, Pirjo Kristiina Virtanen ja Ksenija Hanacek.
- Toukokuun ajan maksullisella FILMin kanava esitti CinEUropan puitteissa eurooppalaista elokuvaa osana EUNIC Madridin projektia. Suomalaiset elokuvat oli Tytöt, tytöt, tytöt (2022, Alli Haapasalo) ja Tunteaton mestari (2018, Klaus Härö).
- 18.10. Segoviassa Festival de Cine con Valores Europeos avajaiset ja paneelikeskustelu, Pauliina Ståhlberg puhumassa
- 19.10. Pauliina Ståhlberg piti luennon Nordic Noirista ja pohjaismaisesta kulttuurista Segovian yliopistossa osana Segovian eurooppalaisen elokuvan festivaalia

Toiminta Portugalissa

- 3.6. EUNIC Portugalin Eurooppalaisen kirjallisuuden yössä luettiin otteita portugaliksi Max Seeckin O caçador de bruxas-kirjasta.
- 19.5.-2.7. Together Again -projektin puitteissa Uwa Iduozen näyttelyn avajaiset osana Porton valokuvabiennaalia. Pauliina ja kuraattori Karoliina Korpilahti Lontoon-instituutista matkustivat paikan päälle Portoon näyttelyn avajaisia sekä valokuvataiteen biennaalen muita tilaisuuksia varten. Näyttely, joka koostuu Uwan kuuden viikon Ci.CLO Plataforma de Fotografian residenssinsä aikana (2022) ottamista paikallisten lasten ja nuorten muotokuvista, oli upeasti esillä Sao Benton metroasemalla Metroaseman läpi kulkee noin 15 000 ihmistä päivän aikana, eli näyttelyn näki todella moni. Projektia tukivat Suomen Kulttuurirahasto, Jenny ja Antti Wihurin rahasto ja Frame.
- 1.7.-16.9. Sarjakuvataiteilija Marko Turusen Macacos me mordam! -näyttely Tinta nos Nervos -galleriassa Lissabonissa
- 23.9. Euroopan kielten päivän tapahtuma Lissabonissa
- 19.-29.10. Doclisboa elokuvafestivaali, viestintäyhteistyö
- Valokuvataiteilija Harri Pälvirannan näyttely oli Imago Lisboa -festivaalilla kansallisessa nykytaiteen museossa eli Lissabonin Museo Nacional de Arte Contemporânea (MNAC) instituutin tuella. Kolmesta teossarjasta Battered, Choreography of Violence ja News Portraits koostettu näyttely avattiin 6.10.2022 ja se jatkui alkuvuoteen 2023.

Toiminta Latinalaisessa Amerikassa

- Unelmien kenttä Montevideossa sai suurenmoisen vastaanoton ja hurjasti medianäkyvyyttä. Tapahtuma siirtyi yleislakon takia tiistailta 25.4. torstaille 27.5. Historiallisella Estadio Centenariolla kävi yli 2200 nuorta kouluista eri puolilta Uruguayta kokemassa Sophia Ehrnroothin taideinstallaation. Sophia myös vieraili viidessä koulussa ennen tapahtumaa, koska tapahtumaan liittyi oleellisena osana oppilaille suunnattu Ahtisaaren CMI:n kanssa yhteistyössä tehty unelmointiteemainen työpaja. Uruguayn asiahenkilö Tarja Laaksonen teki upeaa työtä yhdessä paikallisen tuotantoyhtiö TINKERin kanssa. Myös tuottaja Jali Wahlsten Argentiinasta matkusti Montevideoon auttamaan tuhansien osallistujien tapahtumassa. Liitteessä 2 myös Uruguayn medialistaus
- Sophia Ehrnroothin dokumentteja ja taide-elokuvia esitettiin Montevideon Cinematecassa 17.4.
- Desde Finlandia con Amor - elokuvat viidessä maassa vuonna 2023: Santiago de Chilessä huhtikuussa, Limassa toukokuussa (Centro Cultural PUCP), Quitossa kesäkuussa, Port of Spainissa (Trinidadissa ensimmäinen juttumme!) joulukuussa. Näytöksiä, usein loppuunmyytyjä, oli 22.
- Saksofonisti Pekka Pylkkänen oli Meksikossa alkuvuodesta 2023 kiertueella; instituutti tuki matkaa TelepART-ohjelman kautta.

- Taiteilija Landys Roimola työryhmänsä kanssa Kolumbiassa, missä hänellä oli Floor is Lava -näyttely 2.2.-5.3. Museo de Arte del Tolimassa ja 9.3.-6.4. Lado Animal -näyttely Proceso Art Galleryssä Bogotassa. Roimola oli myös residenssissä Tolimassa ja työstää Pies descalzos -projektiään, minkä tuloksia nähtäneen lähivuosina myös instituutin galleriassa
- Chile: 2.10. Colinan kaupunginjohtaja Isabel Valenzuela kävi opetuksesta vastaavan osaston ja muutamien opettajien kanssa Suomen Santiagon-suurlähetystössä vastaanottamassa Muumien kaveritaidot -materiaalin Colinan kunnan opetustoimen käyttöön.
- Chilessä 29.11. Suomen suurlähettiläs Kotkaniemi lanseerasi "Muumien kaveritaidot"-koulutusprojektin Colinan kaupungissa. Instituutin pitkäaikainen hanke yhdessä Suomen Chilen suurlähetystön, Chilen Suomen lähetystön, Muumin Charactersin, TAMKin ja Suomen Punaisen Ristin kanssa.

Toiminta Suomessa

- Espanjalaisvalokuvaaja Jon Cazenave oli toukokuussa instituutin tukemana residenssissä Kilpisjärvellä sijaitsevalla Helsingin yliopiston biologisella asemalla Bioart Societyn vieraana huhtikuun ajan. Cazenaven näyttely tulee instituutin galleriaan 2024.
- Instituutti tuki TelepART-ohjelman kautta DJ ISAbellan matkaa Solstice-festivaalille 22.–24.6. Rukalle. Konemusiikin taituri on yksi Barcelonan klubiskenen näkyvimmistä hahmoista. LGBTQ+ juhlien, -foorumien ja MARICAS-kollektiivin toisesta perustajasta ISAbellasta on tullut todellinen ikoni Barcelonan queer-yhteisössä.
- elokuussa Outi tapasi Oulussa useita paikallisia kulttuuritoimijoita Oulu2026:n tiimoilta ja oli mukana myös Oulu2026:n viralliseen ohjelmaan valittujen projektien ensimmäisessä yhteisessä tapaamisessa (ns. Oulu2026-akatemia). Tapaamiset olivat erittäin hyödyllisiä ja tärkeitä
- 30.8.- XX Landys Roimolan Inflorescence-näyttelynsä HAA-galleriassa Suomenlinnassa
- 8.9. Together Again -festivaali Oodissa ja streamattuna. Instituuttien valtava yhteinen yhteisöllistä taidetta tukeva ja esittelevä hanke, Together Again, koko päivän Oodissa. hanketta tuki SKR ja Wihurin säätiö. Madridin osa oli Uwa Iduozeen videohaastattelu hänen kokemuksistaan Portugalin residenssissa 2022, jossa hän työskenteli paikallisten lasten kanssa. Siitä syntyi neljä näyttelyä 2023 - yksi Porttoon, yksi Madridiin ja seuraavat kaksi Helsinkiin:
- 6.–14.9. Uwa Iduozeen näyttely Not yet, but I like painting Portugalin suurlähetystön aulassa Helsingissä
- 18.–30.9. Uwa Iduozeen näyttely Not yet, but I like painting Euroopan komission Suomen-edustustossa Helsingissä
- 16.–30.9. Kolibrí Festivaali- taiteellinen, monikulttuurinen, ilmainen ja ainutlaatuinen lasten festivaali koko perheelle pääkaupunkiseudulla
- lokakuussa Iberofest pienimuotoisia tapahtumia Tampereella
- 25.–29.10. Cinemaissí-festivaali 25.10. Cinemaissín avajaisnäytös, Pauliina käymässä Helsingissä SKR:n seminaarissa, joten kävi myös avajaisnäytöksessä

LIITE 2: MEDIANÄKYVYYS 2023

ESPANJASSA

Instituutti

Auli Leskinen teki Ylen uutisiin (26.2.) ja nettiin (27.2) jutun ukrainalaisesta taiteesta ja pakolaislapsista, jotka käyvät instituutissa taidetyöpajoissa:

<https://yle.fi/a/74-20019836>

Paikallinen media kirjoitti Hug Culturen näyttelystä:

<https://www.periodicohortaleza.org/the-hug-una-decada-uniendo-finlandia-y-espana/>

Etsii omaa ihmistä

Málagassa *Etsii omaa ihmistä* -näyttely on saanut laajan näkyvyyden paikallisessa mediassa. Canal Málaga -ohjelma haastatteli Heidi Strengelliä ja Ateneo de Málaga johtajaa. Lehdistössä oli juttuja mm. La Opinión de Málagassa:

<https://www.laopiniondemalaga.es/malaga/2023/01/21/exposicion-protagonistas-son-perros-81427696.html>

Concéntrico-festivaali

Concéntrico-arkkitehtuurifestivaali on saanut paljon näkyvyyttä mediassa. Alla muutama esimerkki jutuista, joita on julkaistu sekä Espanjassa, Meksikossa että Kolumbiassa.

<https://www.archdaily.mx/mx/1000107/concentrico-2023-el-festival-de-arquitectura-y-diseno-de-logrono-se-inaugura-con-21-instalaciones-y-exposiciones>

<https://www.europapress.es/la-rioja/noticia-concentrico-revela-principales-atractivos-logrono-novena-edicion-20230503132008.html>

<https://tectonica.archi/articles/presentacion-de-los-proyectos-de-co-produccion-para-concentrico-09/>

<https://www.archdaily.cl/cl/1000107/concentrico-2023-el-festival-de-arquitectura-y-diseno-de-logrono-se-inaugura-con-21-instalaciones-y-exposiciones>

Klaus Haapaniemen näyttely Museo de Artes Decorativasissa

Haapaniemen näyttelyä suositeltiin muun muassa Madridin turisticomiston flyereissä ja mediassa sekä Expansión-talouselhdeissä. Influencer La Casita de Wendy julkaisi muutamia Instagram-tarinoita Haapaniemen näyttelystä, jotka vaikuttivat meidän Instagram-tilimme ja nettisivujemme liikenteeseen.

<https://www.expansion.com/fueradeserie/cultura/2023/01/27/63b8a77ee5fdea7c2c8b4613.html>

PHotoESPAÑA

Uwa Iduoheen näyttelyistä Portossa ja Madridissa kirjoitettiin lehdissä runsaasti:

<https://long-brit.com/photoespana-2023-guia-para-no-perderse-una-nueva-edicion-de-las-mejores-exposiciones-de-fotografia-y-artes-visuales/>

<https://umbigomagazine.com/en/blog/2023/06/20/bienal-23-fotografia-do-porto-atos-de-empatia/>

<https://www.publico.pt/2023/06/15/p3/fotogaleria/com-sonham-criancas-bairro-cerco-410414>

Elina Brotherus

Elina Brotheruksen molemmat näyttelyt saivat erinomaista medianäkyvyyttä. Siitä kirjoitettiin muun muassa iso artikkeli ABC-lehteen.

<https://www.abc.es/cultura/cultural/elina-brotherus-autobiografia-fragmentaria-20230911134408-nt.html>

<https://clavoardiendo-magazine.com/actualidad/agenda/elina-brotherus-repasa-su-trayectoria-y-muestras-sus-ultimos-trabajos-en-dos-exposiciones-en-madrid/>

https://www.larazon.es/madrid/apertura-madrid-gallery-weekend-ateriza-madrid-cita-arte-mas-esperada_2023091565043c531fb4a6000134754f.html

https://www.elespanol.com/el-cultural/arte/20230914/apertura-galerias-brillan-mujeres/791171049_0.html

<https://masdearte.com/apertura-2023-madrid-gallery-weekend/>

<https://www.elmundo.es/la-lectura/2023/09/15/64fb181bfddffe3bf8b457c.html>

Kirjamessut

Marika Maijalan radiohaastattelu (Europa ilustran yhteydessä)

https://www.ivoox.com/conociendo-a-marika-maijala-audios-mp3_rf_110360658_1.html

Kulttuuriministeri Miquel Icetan Madridin kirjamessuilta ostamista suomalaisista kirjoista kirjoitettiin lehdissä:

https://www.larazon.es/cultura/temor-lluvia-marca-inicio-feria-libro_202305266470d0a0910a1b0001e159de.html

<https://www.diariodemallorca.es/cultura/2023/05/26/vuelve-feria-libro-madrid-edicion-87908231.html>

<https://menudocastillo.com/entrevista-paises-nordicos-madrid/>

EUNIC

<https://thediplomatinspain.com/2023/05/la-red-eunic-madrid-inaugura-la-exposicion-europa-ilustra/>

<https://www.elcorreodeburgos.com/burgos/231108/188386/red-eunic-cree-burgos-grandes-posibilidades-capital-europea-cultura-2031.html>

<https://www.lavanguardia.com/local/castilla-leon/20231107/9359382/burgos-acoge-asamblea-general-red-eunic-reune-representantes-culturales-19-paises-agenciaslv20231107.html>

<https://www.burgosconecta.es/burgos/burgos-grandes-posibilidades-capital-europea-cultura-2031-20231107135404-nt.html>

<https://www.europapress.es/castilla-y-leon/noticia-burgos-acoge-asamblea-general-red-eunic-reune-representantes-culturales-19-paises-20231107134042.html>

https://www.eldiario.es/madrid/somos/exito-cine-europeo-segovia-segunda-edicion-fescival-corona-2-600-espectadores_1_10622651.html

<https://www.eladelantado.com/segovia/segovia-busca-consolidarse-como-una-impulsora-del-cine-europeo-en-la-segunda-edicion-del-fescival/>

<https://cadenaser.com/castillayleon/2023/10/11/el-festival-de-cine-europeo-de-segovia-ofrece-37-peliculas-de-15-paises-radio-segovia/>

<https://www.elcorreodeburgos.com/burgos/230517/185130/burgos-2031-presenta-madrid-concurso-proyectos-artisticos-veintena-institutos-culturales-europeos.html>

https://www.eldiario.es/madrid/somos/canal-empresas/libros-arboles-paneles-solares-robots-lectores-imaginan-ninas-ninos-madrilenos-biblioteca-sostenible_1_10631472.html

PORTUGAL

Noite da literatura europeia:

<https://eurocid.mne.gov.pt/eventos/noite-da-literatura-europeia-2023>

LATINALAINEN AMERIKA

Landys Roimola

<https://www.elnuevosiglo.com.co/articulos/02-07-2023-floor-lava-fotazo-y-haciendo-historia-piezas-que-narran-el-arte-colombiano>

<https://www.ecosdelcombeima.com/cultural/nota-210957-floor-lava-fotazo-y-haciendo-historia-son-las-exposiciones-que-se-abren-en-el>

Sophia Ehrnrooth / Unelmien kenttä (suurimmat ja tärkeimmät mediat listattu)

YLE Unelmien kenttä 16.5.

<https://yle.fi/a/74-20031202>

CARAS Y CARETAS - 11/abril:

<https://www.carasycaretas.com.uy/cultura/cuando-el-centenario-se-convierta-campo-suenos-n61587>

OIM URUGUAY

<https://uruguay.iom.int/es/news/la-oim-uruguay-participa-en-la-iniciativa-artistica-field-dreams-desarrollarse-el-proximo-25-de-abril-en-el-estadio-centenario>

CANAL 4 / BUEN DÍA UY – 14 abril:

<https://fb.watch/j-F9wipusS/>

PORTAL CULTURAL COOLTIVARTE – 18/Abril:

<https://cooltivarte.com/portal/campo-de-suenos-en-el-estadio-centenario/>

BUENAS TARDES URUGUAY – RADIO URUGUAY – 21/Abril

LA DIARIA – 25/Abril

<https://ladiaria.com.uy/cotidiana/articulo/2023/4/ilusiones-redondas-instalan-la-muestra-campo-de-suenos-en-el-centenario/>

RADIO MONTECARLO

(2 notas x modificación de fecha)

SUBRAYADO MEDIODÍA CANAL 10 – 24/Abril

<https://www.canal10.com.uy/campo-suenos-el-estadio-centenario-n913778>

RADIO CULTURA / EFECTO MARIPOSA – 24/Abril

<https://mediospublicos.uy/campo-de-suenos-en-el-centenario-2023-pelotas-en-la-cancha/>

MÓVIL LA MAÑANA EN CASA / CANAL 10 – 27/Abril

"Campo de sueños" en el Estadio Centenario

MÓVIL TELENOCHE / CANAL 4 – 27/Abril

MÓVIL TELEMUNDO – CANAL 12 – 27/Abril

<https://twitter.com/DiegodCastroc/status/1651662130205040643?s=20>

DIARIO TIEMPO – 27/Abril

<https://diariotiempo.com.uy/noticias/2023/04/27/campo-de-suenos-en-el-estadio-centenario/>

GUB/UY – MINISTERIO DE CULTURA – 28/Abril

<https://www.gub.uy/ministerio-educacion-cultura/comunicacion/noticias/instalacion-campo-suenos>

ANEP / 28/Abril

<https://www.ces.edu.uy/index.php/noticias/37961-liceales-participaron-en-la-inauguracion-de-la-obra-campo-de-suenos>

DIARIO CRÓNICAS 28/Abril

https://www.diariocronicas.com.uy/index.php?id_prod=49486&id_cat=11&noticia=Pibes%20del%20Proyecto%20Uruguay%202030%20Jugaron%20Amistoso%20en%20Montevideo

REPORTAJE AGENCIA EFE – 30/Abril

<https://www.youtube.com/watch?v=wNVY4GiH0ug>

LA PRENSA GRÁFICA – 30/abril

<https://www.youtube.com/watch?v=vKu7OQmWndk>

EL ECONOMISTA – 30/Abril

<https://www.economista.net/campo-de-suenos-la-iniciativa-con-la-que-se-busca-impulsar-los-suenos-de-2023-jxvenes-en-uruguay-vf20230430mp4.html>

OVACIÓN / EL PAÍS – 30/Abril

<https://www.elpais.com.uy/ovacion/futbol/patear-al-arco-por-nuevos-suenos-la-idea-que-moviliza-a-jovenes-en-uruguay>

MULTIMEDIO LA REPÚBLICA – 30/Abril

<https://grupormultimedia.com/campo-de-suenos-de-la-artista-finlandesa-sophia-ehrnrooth-en-el-estadio-centenario-id75496/>

XINHUA /AGENCIA CHINA EN UY 30/Abril

<http://spanish.xinhuanet.com/20230430/ac81fb7a4a964074bf577be7019edd62/c.html>

INFOBAE – 30/Abril

<https://www.infobae.com/america/agencias/2023/04/30/patear-al-arco-por-nuevos-suenos-la-idea-que-moviliza-a-jovenes-en-uruguay/>

PORTAL LÓPEZ DORIGA – 01/Mayo

<https://lopezdoriga.com/lopez-doriga-tv/campo-de-suenos-la-iniciativa-con-la-que-se-busca-impulsar-los-suenos-de-2023-jovenes-en-uruguay/>

AGESOR – 02/Mayo

<https://www.agesor.com.uy/noticia.php?id=64011>

Pauliinan radiohaastattelu RTVE3

<https://www.rtve.es/radio/20230421/cultura23-europa-red-creativa/2440386.shtml>